מתנת חיים
תורמים כליה באהבה

200

מתנות חיים

עלון חגיגי לרגל שיא עולמי תרומות כליה בישראל

מתנה כפולה
ינון לנג

גיל זה רק מספר
אמי רוזנבלו

מחנכים לנתינה
הרב אמציה גנץ

לנויה באהבה
נויה מתנה

תוכן עניינים

גנים של נתינה 4

ארבעת בני משפחת תור תרמו כליה בזה אחר זה.
בראיון מיוחד הם מספרים על ההחלטה האמיצה..

הנחמה שבנתינה 8

לך ליבי וכליותיי 9

כליה אחת לרפואה 10

הרגעים והתובנות שהובילו
את ארבעת אנשי הרפואה לתרום כליה

לנויה באהבה 14

גיל זה רק מספר 16

נלחמים על החיים 20

השלושה שלא נרתעו מחזרה לשירות מילואים פעיל
במטרה להמשיך ולהציל חיים

מחנכים לנתינה 26

מורשת של חיים 28

משפחה שכזאת 30

קשר דם 32

התורמים שתרמו כליה לבני משפחתם חושפים את
סיפוריהם ומעידים מקרוב על החיים החדשים

מתנה כפולה 34

הקרבה מוחלטת 36

מתנת חיים
תורמים כליה באהבה

בית מתנת חיים - רח' נחום חפצדי 17 מגדל רם ירושלים 9548407
www.kilya.org.il • tormim@kilya.org.il • 02-5000755
מוקד תרומות *2716

מו"ל: מתנת חיים
עריכה: הדס אפיק ויוסף ארנפלד
עריכה גרפית: שולי סרף - סטודיו SARAF°
דוברות והסברה: ירח טוקר
הדפסה והפצה: פרסום חן
הפקה: מירי שבתאי
צילומים: אריאל אוחנה, אלחנן קוטלר, מיכל בן אביר, לייזר צילומים, נועה טיימנס/סיננגר, רננה טנא שטרוימן, רן מלמד, מנחם שלאס, הודיה נתן, חן רייכנברג עקביא, יואל סוויסה, רפי פריימן, אריאל תנעמי, אלחנן בא-גד, דוד כהן, ברוך יערי, דוד שווץ

דבר המערכת

שלום וברכה,

בהודיה עצומה לקב"ה, אנו מציינים בימים אלו את ההשתלה האלפיים.

אין מילים שתוכלנה לתאר את גודל המעשה ואת עוצמת הנתינה.

אלפיים אנשים ונשים שנתנו חלק מגופם והצילו חיים.

אלפיים חולים שב"ה נגאלו מייסוריהם והבריאו.

מעגלים שלמים של בני משפחה שנושמים לרווחה .

אני נזכרת בהשתלה הראשונה שהתקיימה באמצעות העמותה לפני כ-18 שנה, התרגשנו אז בעוצמות בלתי נתפסות; והנה אני נדהמת לגלות שההתרגשות לא רק שלא מתעמעמת, אלא שהיא מתעצמת ומתגברת יותר ויותר!

התרומה ה-2000 כמוה כתרומה הראשונה!!

לכל תורם יש את מספר התרומה שלו, אבל מבחינתנו כל אחד הוא יחיד ומיוחד.

וכי אפשר להתרגל לטוב הזה?!

לנגד עיני צפה דמותו של בעלי זצ"ל. כשהוא היה לוחץ יד לתורם כליה, היה חש כמי שנוגע בפריט של קדושה.

וכפי שאמר רבי חיים משה לוצאטו (רמח"ל):

"כשאדם עושה מעשה טוב, הוא מתעלה וכל העולם כולו מתעלה איתו"

שנזכה כולנו תמיד להעניק מתנות חיים, באשר הן ולהרחיב את מעגלי הנתינה.

בברכה,
ר. הבר

שם עולם
אתן לו

חוברת מרגשת זו וכלל פעילות עמותת 'מתנת חיים' לזכרון עולם של מייסד העמותה ומי שמסר נפשו למענה ולמען כל חולה כליה באשר הוא

הרב אברהם ישעיהו הבר זצ"ל
שלנו ושלכם, שלו הוא
תהא נשמתו הטהורה צרורה בצרור החיים

ארבעת בני משפחת תור המורחבת;
יפעת תור-אמיד, יובל, אמיתי הכרמי, בניה יהודה תור
תרמו כליות בזה אחר זה, כשהם שואבים השראה אחד מהשני.
בראיון מיוחד מספרים הארבעה על ההחלטה האמיצה
ועל הערכים המשפחתיים שהובילו אותם לבחור בדרך זו של הצלת חיים

גנים של נתינה

יוסף ארנפלד

משפחת תור-אמיד נטופה; ברכה ויצחק תור, הורים לחמישה ילדים: אביטל נשואה לאמיתי הכרמי, תרם כליה. יפעת תור-אמיד נשואה לנתן, תרמה כליה. יובל תור נשוי לנעמה, תרם כליה. אילה תור-יהודה נשואה לבניה שתרם כליה. ידידיה תור בן ה-18, נהרג בתאונה לפני 18 שנה וההורים החליטו לתרום את איבריו.

פז"מ כליה

בניה יהודה, 40, נשוי לאילה, אב לחמישה ילדים, תושב מצפה נטופה, תרם כליה לפני עשר וחצי שנים.

אמיתי הכרמי, 47, נשוי לאביטל לבית תור, אב לשבעה ילדים, תושב קיבוץ מירב, תרם כליה לפני 6 שנים בדיוק.

יובל תור, 42, נשוי לנעמה, אב לחמישה ילדים, תושב כרמי קטיף, תרם כליה לפני ארבע שנים בתקופת הקורונה.

יפעת תור-אמיד, 44, נשואה לנתן, אם לחמישה ילדים, תושבת מצפה אילן, תרמה כליה לפני שנתיים.

החלטה גורלית

בניה: מאז שהתחלתי את התהליך לפני 13 שנה, לקח לי שנתיים וחצי עד שזה קרה. לא הכרתי אף אחד שתרם, פשוט ראיתי מודעה. לא סיפרתי לאף אחד, לא להורים, לחברים, לאנשים בעבודה או למשפחה. רק אשתי ידעה. זה היה משהו שרציתי לשמור לעצמי. באותה תקופה, למדתי תואר ראשון בפסיכולוגיה, סטטיסטיקה ומחקרים, בדקתי מבחינה אנליטית והשתכנעתי שזה לגמרי בטוח. תרמתי בהצלבה משולשת, דבר נדיר בזמנו. תרמתי לעזרא, שאשתו תרמה לצמח, שאשתו תרמה לדודי, וכך היו שישה חדרי ניתוח פעילים באותו יום, וזה היה מאוד מרגש.

אמיתי: עוד לפני שנולדתי, ב-1970 סבתא שלי תרמה כליה לאחותה, שחיה עם הכליה הזאת עוד כ-20 שנה. מגיל צעיר גדלתי על זה וכל הנושא היה קרוב לליבי. נכנסתי להליך עוד כשסבתא שלי הייתה בחיים. שבועיים אחרי הלוויה, תרמתי כליה. מעל הקבר אמרתי לה: סבתא, אנחנו קיבלנו ממך את המסר וקיבלנו ממך את הדרך, ואנחנו הולכים להמשיך אותה. באותו זמן, אף אחד שם עדיין לא ידע על מה אני מדבר, אבל בשלושים כבר הבינו.

יובל: 13 שנה לאחר שידידיה נהרג רציתי לעשות לתת משהו טוב לעולם, וראיתי את הקלות שהגיסים שלי תרמו וחזרו יחסית מהר לשגרה, אבל מכיוון שנשארתי בן יחיד (עם 4 בנות), לא חשבתי שזה שייך. עד שיום אחד אמא הייתה אצלינו ובאמצע ששטפה כלים - שאלה אותי כדרך אגב- חשבת על תרומת כליה? אחרי שהבנתי שההורים תומכים החלטתי להתחיל בתהליך. בנוסף, לפני הצבא למדתי בישיבת איתמר של הרב רונצקי שהתחיל תהליך וכמה שבועות לפני התרומה גילו לו גידול בבדיקות ולבסוף הוא נפטר ממנו. הרגשתי שיש כאן הזדמנות להמשיך את הדרך שלו באיזה אופן. הנתרם הוא שי, אב למשפחה מרובת ילדים שהמתין לתרומה וזה שימח אותי מאוד.

יפעת: ההחלטה לתרום התבשלה אצלי במהלך כמה שנים. לאורך השנים האלו נחשפתי כמובן לתרומת הכליה של שני הגיסים האלופים שלי בניה ואמיתי, וכמובן אחר כך גם של יובל. לקראת גיל 40 התחלתי להתעניין בפרטים ועניתי על פרסום של מישהי שחיפשה כליה, זו היתה מורה שהתלמידים שלה התגייסו לצאת למבצע לחפש כליה למורה האהובה שלהם וזה מאוד נגע בי שתלמידים מוכנים לעשות מאמץ כזה. מילאתי את הפרטים אבל די מהר קיבלתי מייל ממתנת חיים שהמשקל שלי לא תקין ולכן זה לא רלוונטי. הצטערתי לקבל את המייל, ואמרתי לעצמי שזאת ההזדמנות שלי לבדוק עד כמה אני באמת רוצה לתרום כליה, שמתי לעצמי יעד לרדת במשקל ולהגיע לערכים תקינים של BMI. התחלתי בתוכנית 'אמא חטובה' וברוך ה' אחרי שנה הצלחתי להגיע ליעד. כתבתי שוב מייל למתנת חיים וקיבלתי אור ירוק להמשיך בתהליך.

עולם חסד יבנה

בניה: אחד הדברים הכי מרגשים סביב התהליך הזה, זה המפגש עם המנותחים עצמם, הבנה של הנסיבות והמורכבויות וההיסטוריה, ומה שהביא אותם למצב הזה של דיאליזה ושל הצורך בחיפושי תרומה.

אמיתי: היה ברור לי שאני הולך לתרום כליה, לא מצאתי סיבה למה לא לתרום. רק התאריך לא היה ברור מתי. כל פעם דחיתי את הקץ ואמרתי כשהילד האחרון יהיה בר מצווה וכדומה. האחרון שלי עוד לא היה בר מצווה, אבל פתאום אחד מהחברים מהיישוב היה צריך תרומת כליה ואמרתי לעצמי: הגיע הזמן שלי. קמתי והלכתי לעשות בדיקות וכשנמצאתי מתאים הודיעו לי שיש לו תורם. שאלו אותי אם אני מעוניין להמשיך בתהליך בכל זאת ואמרתי שכן.

יובל: היו לי ייסורי מצפון שדחיתי את התרומה בגלל הסגר של הקורונה והרגשתי שזה גורם צער וסבל לשי שצריך לעבור כמה טיפולי דיאליזה בשבוע, אבל כשנפגשנו הוא

משפחת תור

בניה יהודה

אמיתי הכרמי

יובל

יפעת תור-אמיד

סיפר לי עד כמה הוא שמח שהניתוח נדחה לחודש אדר בגלל שזה זמן של מזל לישראל ובמיוחד עבורו, כאחד שעלה מאיראן, העיר שושן של המגילה. הוא גם אמר שאם היה עובר את התרומה ואז חולה בקורונה, רוב הסיכויים שלא היה שורד. ואז הבנתי את הביטוי כל עכבה לטובה בצורה הכי חזקה שיש.

יפעת: באחד הימים, כשעוד לא סיפרתי לאף אחד על הרצון שלי לתרום ועל זה שאני בתוך התהליך, קיבלתי טלפון מאדם שהכרתי בעבר שצלצל לשאול לומר לי שהוא מבין שאני רוצה לתרום כליה, ושאשתו זקוקה לכליה. הייתי ממש מופתעת: אפילו ההורים שלי (וגם האחים והגיסים) עוד לא יודעים על זה, אז איך הוא יודע?? מסתבר שהוא ראה שעשיתי לייק בפייסבוק על פוסט של מתנת חיים, וזה הספיק לו כדי לנחש שאני בעניין. זו הייתה שיחה ממש מרגשת והתקשורת עם המשפחה הזו גרמה לי להכיר קצת יותר מקרוב את העולם של מי שממתין לכליה, את ההגבלות הרבות על מזון, שתיה, אורח חיים, את המתח התמידי ואת החשש הגדול מפני דיאליזה.

חיים שכאלה

בניה: עדן אחי היה איתי באותו לילה, היה לי לילה קשה. כאב לי. למרות שהיה לי לא פשוט אחרי הניתוח, עדן החליט בעצמו לתרום ואכן עשה זאת אחרי שנה. לא מזמן, במלאת עשר שנים לתרומה, דיברתי עם הנתרם. זה שינה לו את החיים מקצה לקצה.

אמיתי: כבר 10 שכנים שלי תרמו, יש לי גם בן דוד שתרם כליה, אחרי זה גם אמא שלו תרמה כליה, ועוד בת דודה אחרת שתרמה כליה. כלומר זה נמצא במשפחה שלנו, גם מצד אבא וגם מצד אמא.

יובל: הניתוח היה בתקופה לא טובה מצד העבודה, כי במרץ כבר יש הרבה עבודה במטעים, אבל התגברתי על הקושי מול העבודה והכנתי אותם שתוך שבוע שבועיים אני חוזר לעבודה. בפועל, אחרי שבוע חזרתי לבית חולים. היו לי הרבה כאבים וגילית שעליתי 6 ק"ג למרות שבקושי אכלתי. מסתבר שזכיתי להיות אחד מתוך 200 שיש להם סיבוך של דליפה ממערכת הלימפה לחלל הבטן. התחלתי תזונה ממש שמרנית והרופא המנתח אמר לי שזה אמור להסתדר לבד ורק אם אני אגיע למצב שאני לא מסוגל לישון או לאכול אז יעשו התערבות רפואית נוספת. לאחר שבועיים שהמצב לא השתפר חזרתי לבית חולים ועשו לי ניקוז של כל הנוזלים. סבלתי מאוד והיה לי הרבה שאלות למה זה קורה לי, סך הכל רציתי לעשות טוב. בסוף הבנתי שעליי לשאול לשם מה ולענות בעצמי, וכך מצאתי את עצמי חושב על כל החיים, העבודה והבריאות שלא ברורה מאליה כלל. הסתכלתי בלוח שנה וראיתי ששנת שמיטה בעוד חצי שנה. ראיתי בזה סימן והבנתי שאני צריך לעשות שינוי. חודש אחרי שחזרתי לעבודה, ביקשתי לצאת לשבתון. עשיתי שינוי גדול והיום אני עצמאי בעל עגלת קפה ושמח בחלקי- והכל בזכות התרומה והסיבוך שגרמו לי לעצור את מירוץ החיים ולחשוב מה נכון לי.

יפעת: בבוקר שמחת תורה תשפ"ד, כמו חצי מהמדינה - נתן נסע למילואים, ובמוצאי החג כבר הבנו שכל התוכניות השתנו. אחרי כמה שבועות לתוך המלחמה כשהמציאות שלנו בבית כבר הייתה קצת יותר ברורה, הבנו שנתן יוכל לקחת כמה ימים הפוגה וקבענו תאריך לניתוח, ממש ערב חנוכה. וזה סוף סוף קרה. בזמן השהות בבילינסון ראינו סביבנו חיילים מאושפזים, ושמענו מסוקים שהביאו עוד ועוד חיילים פצועים. זה היה לא קל בכלל. גם לצאת מהבית לכמה ימים בתקופה כזו לא יציבה, אבל מצד שני הרגשתי שגם אני עושה משהו טוב למען עם ישראל בתקופה הזו. רגע מרגש שזכור לי הוא המפגש עם הנתרמת ומשפחתה כמה רגעים לפני שנכנסנו שתינו לחדר ניתוח, המפגש היה מאוד מרגש לכל הצדדים.

מסר לבאים בתור

בניה: חשוב להבין עד כמה זה משפיע לטובה על אנשים שנתרמו, ועד כמה שזה דבר יחסית פשוט. הלוואי שהייתי יכול לתרום עוד, אבל אפשר רק פעם אחת. זה רק משפר את איכות החיים. ראיתי במחקרים שקראתי ואני לגמרי מרגיש ככה. שישה שבועות אחרי התרומה כבר הייתי במילואים וסחבתי אלונקות. שנה שעברה רצתי חצי מרתון, ואני בכושר טוב יותר ממה שהייתי לפני עשור.

יובל: לא עליך המלאכה לגמור ואין את בן חורין להיבטל ממנה. אם אתה בריא ויכול לתרום- תעשה את זה, וגם אם לא- יש הרבה דרכים לתרום, כצוואת הרב הבר זצ"ל: אפשר לתרום עין (טובה), אפשר לתרום לב (אוהב), אפשר לתרום אוזן (קשבת) והמשימה שלנו בעולם לא מתחילה ולא נגמרת בתרומת כליה, זו רק אבן דרך.

אמיתי: זה תהליך שצריך לבוא מבפנים, לא משהו חיצוני, טרנד חברתי או בגלל שכולם עושים. יש כאן אפשרות לתת חיים למישהו אחר. לא סיכנתי את עצמי, לא שיניתי כלום בחיים שלי, להפך, אני מנסה לשמור יותר. ברוך השם, אני מרגיש מצוין לאורך כל הזמן.

יפעת: התהליך הארוך הוא מאוד מעמיק ועל כל בעיה רפואית הכי קטנה מעכבים ובודקים שוב ושוב .אני מכירה המון אנשים שנפסלו בתהליך, מאוד חששתי לא פעם שגם אני אפסל, תודה לא-ל שלא. מבחינתי זה מדד לזה שאם יש אישור רפואי לתרומה, אפשר ללכת על זה בלב שלם.חוץ מזה, ברור לי שזה ממש עניין של אמונה בבורא עולם, יש כל כך הרבה דברים שיכולים להשתבש בתהליך. מאד מהר הבנתי שהחלק שלי הוא לתרום, ומה שקורה מהנקודה הזו - כבר לא בידיים שלי, ואני מוסרת בלב שלם את הכליה ומתפללת שהקב"ה יסייע בידי הצוותים הרפואיים, וילווה את התהליך מכאן והלאה. ברוך ה' הכליה שלי נקלטה ועשתה את הטובה שלה בעולם. ●

הנחמה שבנתינה

דורית סוכר החליטה לתרום דווקא מתוך הקושי, אחרי שרגלו של בעלה נקטעה – היא החלה בתהליך תרומת כליה. "דווקא מתוך ההתמודדות לקחתי על עצמי פרויקט, כי רציתי להקל על אחרים, לרגע לא הצטערתי"

אסתר מועלם

סיפור התרומה שלי מתחיל מתוך התמודדות", משתפת דורית סוכר בסיפורה המיוחד. "לפני כארבע שנים הפכנו למשפחה מתמודדת, כאשר בעלי עבר קטיעת רגל וכולנו חווינו טראומה. כשראיתי מה עובר על הצד שסובל, הגעתי למסקנה שיש לי גוף בריא ואם אני יכולה להקל על מישהו אחר, אני רוצה מאוד לעשות זאת. כך התחלתי בתהליך הבדיקות לקראת תרומת כליה".

עשייה מתוך הקושי

"כששיתפתי את הילדים בכך שאני עומדת לתרום, על אף הקושי בכך שבעלי נכה, הרגשתי שיש כאן המשך ישיר לחינוך שהענקנו להם כל חיינו. כי תמיד השתדלנו ללמד אותם לראות את האחר, גם אם זה לא נוח או מסתדר. האמנתי באמונה שלמה שיהיה בסדר ובטחתי בבורא עולם.

"בנוסף, אני מאמינה שדווקא כשאדם מצוי ברגעי משבר כדאי לו לקחת פרויקט, כי עצם העובדה שהוא מתעסק במשהו שחשוב לו ומכניס אותו לפעולה ולעשייה, עוזר לו להתמודד טוב יותר עם המשבר האישי שלו".

"ברכת הדרך"

"להוריי שיחיו היה קשה עם רעיון התרומה, והם שאלו שוב ושוב: 'ילדנו ילדה בריאה ושלמה, למה את הולכת לגרום לעצמך נזק?' בדיוק באותם ימים ראיינה סיון רהב מאיר את הרבנית הבר וההורים שלי צפו בכתבה. לאחר מכן הם אמרו לי: 'דורית, יש לך ברכת הדרך, אנחנו שמחים ומברכים על מה שאת עושה'".

המרוץ למיליון

"לרגע לא הסתרתי את התהליך בו אני נתונה, וכל האנשים בסביבתי ידעו שאני הולכת לתרום כליה. עם כל בדיקה שעברתי שיתפתי את החברות הטובות ובנות המשפחה שלי, והרגשתי מאושרת. זה לא היה מפחיד או מתיש, אלא בדיוק להיפך. כל בדיקה הייתה עבורי אושר גדול. הרגשתי במרוץ למיליון".

שעת רחמים

"ביום התרומה הגיעו לבית החולים כל ילדיי, יחד עם נכדות ונכדים. ערכנו התוועדות גדולה, ולאחר מכן ליוו אותי כולם לחדר הניתוח בריקודים, עם שירי הימים הנוראים, ובהתרגשות עצומה. אנשים בבית החולים ששמעו את השירה הצטרפו אליהם, וכ-50 איש רקדו סביבי בהתלהבות.

"הרגשתי שאני מרחפת, נרגשת כל כך מהמחשבה על כך שאני הולכת לעזור למשפחה אחרת. לרגע לא פחדתי, אלא הרגשתי שמחה עצומה. לאורך כל הדרך התפללתי על אנשים שאני מכירה, והרגשתי כמו כלה שהולכת לחופה".

התאוששות קלה

"ברוך השם ההתאוששות הייתה קלה מאוד. אני חושבת שחלק גדול מכך קשור לעובדה שהגעתי מוכנה וידעתי מה אני עומדת לחוות. עברתי בעבר שישה ניתוחים קיסריים, וראיתי גם אז שככל שבאתי מוכנה יותר נפשית ופיזית, כך ההתאוששות הייתה קלה יותר".

התרגשות במחלקה

"המפגש הראשון שלנו היה בערב הניתוח, כאשר פגשנו את בתה של הנתרמת במחלקה, וביקשתי ממנה לפגוש את אמא שלה, התחבקנו והתרגשנו מאוד. ברוך השם הניתוח עבר בהצלחה והכליה נקלטה. כיום אני שומרת על קשר בעיקר עם הבנות שלה, בשל קשיי השפה, וכשהן מספרות לי 'היום אמא שלי שמרה לי על הילדים', הלב שלי מתרחב".

חסד עם תוצאה

"בכל פעם כשאני מספרת את הסיפור שלי, מרגש אותי לראות כמה אנשים מתעוררים בעקבותיו, ומתחילים גם כן בתהליך הבדיקות. תרומה אחת יכולה להביא בעקבותיה כל כך הרבה תרומות נוספות.

"אני לא אישה מיוחדת. שלושה מבניי יצאו למלחמה והיו מוכנים להקריב את עצמם למען עם ישראל, אחד מהם נפצע קשה, ומי אני לעומתם? אבל יש משהו במעשה הזה - שאתה נכנס לניתוח, ורואה את התוצאה במו עיניך. זה משהו שאין לו שום תחליף - חסד עם פירות לצידו". ●

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il

לתרומות כספיות: 2716*

שביעי באוקטובר היה יום ששינה את חייהם של תושבי ישראל כולם, אך עבור בנימין ברוס, תושב אריאל, נשוי ואב לשישה, הוא היה יום שהוביל גם להצלת חיים.

"המחשבה על אותו יום מטלטל לא עזבה אותי", הוא מסביר, "הדהים אותי לראות את המצב שבו מאות אנשים נקראו אל הדגל - חיילים, כוחות ביטחון וגם אזרחים, כשהם מוכנים להקריב את חייהם במובן המלא של המילה, כדי להציל יהודים שהם לא הכירו מעולם.

"ההבנה המטלטלת הזו התחזקה אצלי לאור פעילות ההצלה הבלתי נתפסת של אלחנן קלמנזון הי"ד, חבר טוב שלי מהמחלקה בסדיר. התוודעתי לפעולת החילוץ שלו, יחד עם אחיינו ואחיו, כאשר הם נכנסו לבתים בקיבוץ בארי בקריאות 'שמע ישראל', כדי לחלץ כמאה מהתושבים, כשהם יודעים שהסיכוי שלהם עצמם לצאת משם בחיים אינו גדול. המחשבה על כך עזרה לי להבין יותר מאי פעם את המושג 'תרומה אלטרואיסטית', כשאתה תורם לאחר מבלי להכיר אותו וללא שום כוונת רווח".

לדבריו, המחשבה על כך הייתה המטען הרגשי שדחף אותו לקבל החלטה ששינתה את חייו ואת חיי המושתלת שלו: "אני רוצה לתרום כליה".

"לך קלי תשוקתי"

המחשבה על גיבורי ישראל ליוותה את ברוס לאורך כל התהליך. "התהליך, למרות היותו מרגש, לווה ברגעים של חשש טבעי", הוא מסביר, "אך בכל פעם שהרגשתי שהאתגר 'קצת גדול עליי', הצבתי מול עיניי את אותם מאות אלפי חיילים שנכנסו לעזה שוב ושוב. הם עזבו אישה, ילדים, עבודה, חלומות ושאיפות, ונלחמו במקומות הכי מסוכנים, כשבכל רגע עלול לפגוע בהם טיל או להגיח מחבל ממנהרה. בין 6,000 ל-7,000 מהם איבדו איבר או נפצעו קשה במהלך המלחמה, והסיכון שלהם היה אינסופי.

"אני לעומתם נמצא במצב של אפס סיכונים כמעט, כשאני מופקד בידיהם האמונות של 'המלאכים הלבנים' - הרופאים הכי טובים בעולם, שעושים לילות כימים כדי להתמקצע. האיבר שאני נותן אינו פוגע בתפקוד שלי. החיילים בעיניי הם הרבה יותר גיבורים ממני.

"המחשבה על כך גם המחישה לי שהפוטנציאל לתרום כליה נמצא בכל חלקי האוכלוסייה, ולא רק בציבור הדתי והחרדי, כפי שניתן לחשוב בשל ריבוי התרומות אצלם. כי מה שהחיילים מכל גווני האוכלוסייה עשו כשנכנסו לעזה, זו תרומה אלטרואיסטית לכל דבר.

"כחצי שעה לפני הניתוח", נזכר ברוס, "שמעתי את השיר 'לך קלי תשוקתי', עם ההמשך הידוע: 'לך ליבי עם וכליותיי...' וזה השיר שליווה אותי לאורך כל התהליך, ובאותם רגעים ביטא אל כל כך את תחושותיי. אני זוכר את עצמי מרגיש דבר אחד - בידיו של ריבונו של עולם, כי שום דבר לא ממני, והכל משלו".

הגשמת משאלה

לסיפור התרומה של ברוס יש גם המשך מיוחד, שכן מתברר שהוא הוביל לסגירת מעגל מרגשת מאוד. "המושתלת שלי היא בחורה צעירה בת 22", הוא מספר, "היא נולדה עם מחלת כליות ועם בעיות נלוות נוספות. במשך כעשר שנים היא לא הכניסה אוכל לפה, וניזונה דרך צינורית לקיבה, עד שעברה השתלה שבה קיבלה כליה מתורם מביתר עילית, שהחזיקה מעמד במשך 12 שנים, ולאחר מכן קרסה. בשלב זה נכנסתי אני לתמונה וזכיתי לתרום לה.

"כשהרבנית הבר ביקרה אותי בבית החולים היא ממש התרגשה מכך, וסיפרה לי שהתרומה הראשונה שקיבלה הנערה הייתה דרך מתנת חיים, בתחילת דרכו של הארגון, ובמשך שנים בעלה ליווה אותה ועקב אחר מצבה. לפני שנפטר הוא ביקש: 'תדאגו לנועה'. אז הנה, כעת זכיתי להיות שליח לקיום הבקשה שלו ולסגור את המעגל המרגש הזה". ●

ההקרבה בלב התופת של ה-7 באוקטובר, מבצע החילוץ של "כוח קלמנזון", והגשמת המשאלה של הרב הבר

בנימין ברוס משתף בסיפור תרומת הכליה שלו, ועל ההחלטה ששינתה את חייו

לָךְ לִיבִי עִם כְּלָיוֹתָיי

דוד כהן

ההקרבה בלב המטופלים במחלקת הדיאליזה
שריגשו את **המיילדת חני רבינוביץ,**
ההרצאה ששמע **ד"ר ליאור חסן,**
הניסיון המקצועי של המנתח **ד"ר אלי בכור** בניתוחי ההשתלות,
וחלום הנתינה של **המיילדת תהילה נאומברג**

אלו הרגעים והתובנות שהובילו
את ארבעת אנשי הרפואה לתרום כליה
כעת הם מספרים על כך

חיים רענן

כליה אחת לרפואה

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il

אם רופא מנתח, שמכיר כל סיכון סטטיסטי וכל סיבוך אפשרי בחדר הניתוח, באמת יסכים לשכב על שולחן הניתוחים כדי לתרום כליה לאדם זר?

כאשר מדובר בתורמים מן השורה, הבחירה היא מעשה של אמונה ואומץ; אך כאשר אלו אנשי רפואה - רופאים ומיילדות - הופכת התרומה לחותמת מקצועית.

יצאנו לשמוע את סיפוריהם המרתקים של אלו שהפכו את הידע הרפואי שלהם להצלת חיים, ובחרו לתרום כליה דווקא מתוך עבודתם בבתי החולים.

רגע של החלטה

ד"ר בכור, רופא מנתח במרכז רפואי רבין, פתח תקווה: "אני עובד כמנתח בבלינסון, ובין השאר שותף בניתוחי השתלות איברים. עבודתי בתחום הייתה הטריגר הישיר שהוביל אותי לתרום כליה, כי כשאתה רואה בעיניים את המטופלים במכון הדיאליזה ובמרפאות, שעוברים את הניתוח ופשוט חוזרים לחיים, אתה מרגיש שאתה גם רוצה להיות חלק מהפלא הזה. באופן אישי ראיתי גם את התורמים שבדרך כלל התאוששו מהניתוח במהירות, והכרתי מקרוב את הנתונים הסטטיסטיים על כך שהניתוח בטוח מאוד - זה המריץ אותי לתרום".

תהילה נאומברג, מיילדת ב'שערי צדק': "במקרה שלי זו הייתה הגשמת חלום של הרבה שנים, שכן דודה שלי הייתה חולת כליות במשך שנים, ואני זוכרת עד היום את המצוקה הגדולה ואת הסבל הנוראי. לפני כחמש שנים היה דבר נוסף שדחף אותי, שכן התגלתה אצל הבן שלי בעיה בכליות שהובילה לאשפוזי יום בנפרולוגיה ילדים. בכל פעם שהגעתי איתו הסתכלתי על מחלקת הדיאליזה, ואמרתי לעצמי: 'ברגע שאוכל - אתרום'. זו הייתה החלטה ברורה, ורק חיכיתי לזמן הנכון. בשנתיים האחרונות, אחרי שהיו לנו אחיינים וחברים טובים שנפגעו במלחמה, הרגשנו בעלי ואני שאנו רוצים להוסיף טוב לעולם, וכך החלטנו שהגיע הזמן ואני תורמת".

ד"ר ליאור חסן, מתמחה ברפואה פנימית בסורוקה: "הרצון לתרום נולד אצלי בעקבות הרצאה של חבר הכנסת לשעבר חילי טרופר, בה הוא סיפר על תרומת הכליה שלו, ודרכו נחשפתי לאפשרות לתרום באופן אלטרואיסטי. כמובן שכרופא ידעתי שזה אפשרי, אך רק אז חלחלה בי ההבנה שאני בעצמי יכול לעשות זאת. התחלתי את התהליך שלוש פעמים, אך אף פעם לא הגעתי לסיום, עד שלפני כשלוש שנים בעקבות פטירתו של אבי, הבנתי פתאום את החשיבות של בן משפחה שיקר לך, ומה עובר עליך כשאתה כל כך רוצה לעזור לו ואין לך יכולת. החלטתי שאני הולך על כך בכל הכוח".

חני רבינוביץ, מיילדת באסותא אשדוד: "המחשבה הראשונה על התרומה עלתה אצלי לפני למעלה מ-30 שנה. הייתי אז בשנת שירות בדיאליזת ילדים, ראיתי מקרוב מה עובר על ילדים חולי כליות שהגיעו למצבים הכי קשים, וחלמתי לתרום להם כליה ולהציל אותם, מה שאז היה בלתי אפשרי. לפני כמה שנים נחשפתי ל'מתנת חיים' ופתאום הבנתי שגיליתי את הזרוע המתווכת בין החלומות שלי לבין הדרך לממש אותם. אני מרגישה שאנחנו לא חיים לבד בעולם, אלא חלק מהכלל, ולכן אם אני יכולה לתרום - למה לא לעשות זאת?"

מסע מקצועי

כאנשי רפואה שמכירים את הסטטיסטיקות והסיכונים, לא חששתם?

ד"ר בכור: "כמנתח אני יודע ש'תמיד יש סיכונים', אך זה נוגע לא רק לניתוחים אלא גם לכל דבר אחר בחיים. גם הדרך לעבודה מסוכנת, אך זה לא מונע מאף אחד מאתנו לצאת מידי בוקר לעבוד. הרגשתי שנכון לקחת את הסיכון הקטן הזה, בפרט שהרווח כל כך אדיר וענק, שכן אתה מציל לא רק את המטופל, אלא את כל משפחתו. מבחינה מסוימת זו גם תרומה לכולנו כחברה, כי כל מעגל טוב מייצר סביבו מעגלים נוספים".

ד"ר חסן: "כשאנשים סביבי שמעו שאני רוצה לתרום, שאלו אותי: 'אתה איש רפואה ומציל חיים באופן יומיומי, למה אתה צריך לעשות גם את הצעד הזה?' התשובה שלי הייתה שלפעמים עושים דברים שלא מסתדרים עם ההיגיון, וברגע שברור לי שהתועלת עולה על הסיכון, אני לא רואה סיבה להימנע. כיום, אחרי התרומה, אני יכול לומר בוודאות שאילו הייתי מבין את גודל האושר, הייתי עושה זאת שוב בלי למצמץ. התועלת עולה על הסיכון מכל בחינה שהיא, ללא כל ספק".

תהילה: "כמובן שחקרתי ובדקתי את הנושא על כל צדדיו, שוחחתי עם נפרולוגים וביקשתי לשמוע חוות דעת ולהבין אם קיים סיכון. בנוסף, היה חשוב לי לוודא בנוגע למחלת הכליות של בני ולדעת שאני לא מסכנת אותו, כי כמובן שטובתו קודמת לכל אחד אחר. רק אחרי שהבנתי בוודאות שאני לא מכניסה את עצמי לשום סיכון, וגם קיבלתי ברכה מרב - קיבלתי את ההחלטה באופן אחראי ומושכל".

חני: "מכיוון שהתורמים נדרשים לעשות כל כך הרבה בדיקות יסודיות, ואני עברתי את כולן בהצלחה - ידעתי בוודאות שאני בריאה ברוך השם, אז לא חששתי. אלו הן הבדיקות הכי מקיפות שיש, ואם אתה עומד בכולן - באמת אין צורך לחשוש".

חיים חדשים

למי תרמתם את הכליה?

תהילה: "המושתלת שלי היא אישה בת 71, אמא לילדים וסבתא לנכדים. היא הייתה בדיאליזה, ובשלב מסוים התדרדר מצבה והיה כה קשה, עד שקראו לבני המשפחה להיפרד ממנה. אחרי התרומה הייתה לה דחייה של השתל, אך לבסוף הכל הסתדר וכיום היא חזרה לעצמה לגמרי וחיה את החיים אחרת".

חני: "פגשתי את הנתרמת המיועדת כשעה לפני ההשתלה, וראיתי אדם אפור וחסר חיות, ולמחרת בבוקר, אחרי הניתוח, ראיתי פתאום אדם חי. זו הייתה הבנה חד משמעית שזכיתי להיות שותפה להבאת חיים למישהו שללא התרומה שלי היה עלול שלא להיות אתנו. בכלל, בעבודתי כמיילדת אני מרגישה כל הזמן שליחות של הבאת חיים לעולם וניצחון גדול של העם היהודי. זו גם הסיבה שכשנשאלתי מתי אני רוצה לתרום, בחרתי ביום השואה, תאריך שהוא מאוד משמעותי להבאת חיים חדשים לעולם, מעבר להיותי מיילדת שרואה את הנולד".

ד"ר בכור: "תרמתי לגבר בן גילי שמתגורר במרכז, בעל מקצוע אקדמאי, עם משפחה וילדים. ללא שום התרעה, באמצע החיים, נחתה עליו מחלת כליות ממקור לא ידוע, שגרמה לו לעזוב את העבודה ואף לעבור ניתוח לב פתוח ולהתחיל טיפולי דיאליזה. כעת, בזכות התרומה הוא חזר לחיים, אנחנו שומרים על קשר, ואני שמח לשמוע שהוא מתאושש מיום ליום והחלק הקשה מאחוריו. באופן אישי כבר שכחתי לגמרי מהתרומה, אך הנתרם שלי לא ישכח זאת לעולם. זהו מעשה קטן לתורם, ומעשה ענק לנתרם".

ד"ר חסן: "הפגישה הראשונה עם המושתל הייתה מרגשת ביותר, מעין חוויה חוץ גופית, כשאתה רואה מולך את הדמות שנושאת בתוכה את הכליה שנתת. באופן אישי זכיתי להכיר אדם מדהים ומיוחד במינו, מלא בטוב לב ובנתינה, שאני כל כך שמח לתת לו את הכליה. בשנה האחרונה הפכנו לחברים, ויש המון רגעים מרגשים שהחברות הזו מייצרת. אנו מתראים לפחות אחת לחודש, ובין הילדים שלנו יש חיבור מיוחד במינו.

"והכי משמח זה שהוא חי חיים רגילים לגמרי, כמעט ללא מגבלות, ותמיד אומר לי: 'הכליה נתנה לי אנרגיות אדירות שהתחלתי לחוש אותן כבר מהבוקר שאחרי הניתוח, והן רק התחזקו עם הזמן'. זה לא פלא שאני מצטרף לתחושה של רבים מתורמי הכליות, שאילו רק הייתה להם עוד כליה לתרומה, הם היו תורמים גם את הכליה הנוספת".

רופא שהוא מטופל

איך חוויתם את הניתוח וההתאוששות?

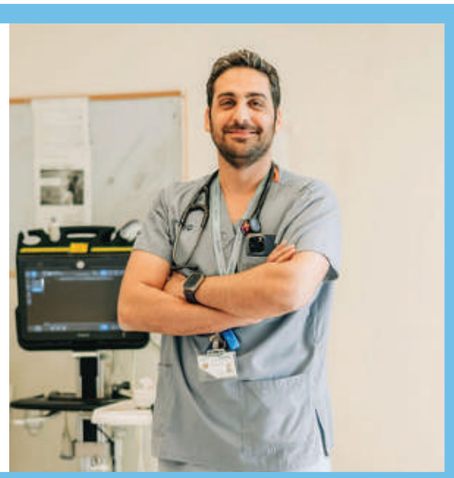
תהילה: "הכנתי את עצמי לכך שעלולים להיות כאבים, ונערכתי עם משככי כאבים ותרופות כאילו שאני יוצאת למלחמה. הייתי מוכנה לכל תופעת לוואי, אך בסופו של דבר ההתאוששות הייתה ממש סבירה. במקרה האישי שלי היה סיבוך נדיר מאוד כשבוע לאחר הניתוח, ונאלצתי להתאשפז. הרבנית הבר דאגה לי באותם ימים מהמקום הכי קרוב שיש, ועשתה הכל כדי לוודא שיטפלו בי הרופאים הטובים ביותר. הכל עבר בשלום בתוך זמן קצר ברוך השם.

"בכל הנוגע להתאוששות אני חייבת לציין גם את התמיכה של בעלי והילדים שהיו שותפים מלאים וכן של המשפחה והחברים, וחברותיי לצוות בשערי צדק ששלחו לי סעודות שבת מוכנות ומפנקות. אלו לא מותרות. אני מאמינה שבלי מעטפת נרחבת של תמיכה - אי אפשר לתרום".

חני: "במקרה שלי אף אחד מלבד בעלי לא ידע על כך שאני עומדת לתרום, ורק יומיים לפני התרומה שיתפתי בכך את הילדים וגם סיפרתי בעבודה. רק אז התחלתי להרגיש שזה אכן אמיתי. ההתרגשות הגיעה לשיאה בערב שבת שקדם לתרומה, אז התקשרה אליי הרבנית כדי לאחל הצלחה, והיו בקול שלה כל כך הרבה עוצמות, שהעניקו לי המון. הפעם הבאה שנפגשנו הייתה בבית החולים, כשהיא נותנת לי להרגיש כמו תורמת יחידה. לא כמו אחת מתוך אלפיים".

ד"ר חסן: "כמו את יתר התורמים, גם אותי הגיעה הרבנית הבר לבקר למחרת הניתוח, והדהימה אותי ואת אחיותיי במשפטים המחזקים שהיא השמיעה. האחיות שלי אמרו לי לאחר מכן: 'היא עשתה לנו חשק לתרום'".

ד"ר בכור: "ההתאוששות, כפי שקורה אצל הרוב המוחלט של התורמים, הייתה גם אצלי מהירה מאוד. אחרי חופשה קצרה שלקחתי מהעבודה, חזרתי לשגרה הרגילה שלי, כשהפעם יש לי ערך - בונוס נוסף: אני אמפתי יותר למטופלים שלי. כי אחרי שעברתי גם אני חוויה דומה לשלהם, אני מצליח להזדהות איתם יותר מאי פעם". ●

ד"ר ליאור חסן

ד"ר בכור

ד"ר תהילה נאומברג

"הרגשתי שנכון לקחת את הסיכון הקטן הזה, בפרט שהרווח כל כך אדיר וענק, שכן אתה מציל לא רק את המטופל, אלא את כל משפחתו"

ד"ר בכור

נויה ומיכל מתנה

לנויה באהבה

נויה נולדה עם תסמונת נדירה וצורך בהשתלה דחופה ♥ כשכל הדלתות נסגרו ואפילו ההורים נמצאו בלתי מתאימים לתרומה, הגיע הנס המהיר ♥ סיפור על נתינה טהורה שהוציאה משפחה שלמה מחלום בלהות אל מציאות של חיים

מיכל מתנה (אמא של נויה)

כשנויה שלנו נולדה לפני כ-14 שנים נאמר לנו כבר בימים הראשונים שאחרי הלידה, שיש לה תסמונת נדירה שמתבטאת בין היתר בבעיות בכליות ובמוגבלות שכלית.

בגיל חודשיים היא חוותה הפרעה ראשונה בתפקוד הכליות, ואז הבנו באופן מוחשי יותר את משמעות הדברים. הרופאים הסבירו שיבוא יום בו היא תזדקק לתרומת כליה, אך גם הדגישו שבינתיים הכליות מתפקדות היטב. היום שבו היא תזדקק לתרומה נראה היה לנו רחוק מאוד, ובליבנו קיווינו שהוא כלל לא יגיע.

מכה של אכזבה

במשך השנים הכליות של נויה תפקדו באופן חלקי, אך מאז גיל עשר - בארבע השנים האחרונות, החל מצבן להידרדר, עד שאט-אט הן הפסיקו לפעול, והרופאים הסבירו לנו שיהיה צורך להתחיל טיפולי דיאליזה.

כשערכנו היכרות עם מחלקת הדיאליזה, הבנתי שאנחנו חייבים לעשות הכל כדי להימנע מהטיפולים, שכן אין שום אפשרות להסביר לנויה במצבה שעליה להתחבר במשך שעות לדיאליזה. זה לא כמו להסביר לילדה רגילה בת 14, אלא כמו להסביר לילד בן שלוש, בפרט שיש לה גם בעיות קשב וריכוז. הדיאליזה נראתה לנו כמו תרחיש בלהות.

בתחילה ביקש בעלי לתרום את הכליה, אך הוא נפסל מיד, ואז החלטתי אני לעשות זאת, ומשהו בלב נרגע. ידעתי שנויה תקבל בעזרת השם כליה, והתחלתי לעבור את תהליך הבדיקות. התוצאות היו תקינות, והמשכתי להתקדם, עד שהגעתי לבדיקה האחרונה, ובדיוק בה נפסלתי. נאמר לי שאני אמנם בריאה לגמרי, אך הכליות שלי לא מספיק תקינות כדי לתרום לאדם אחר.

האכזבה הייתה נוראה, כי פתאום הבנו את גודל הבעיה - בעלי ואני לא יכולים לתרום לנויה, והיא תיאלץ להיכנס לרשימת המתנה, עד שיימצא תורם שיסכים לתרום לילדה בעלת צרכים מיוחדים, ושיתאים לה. זה עלול להימשך כמה שנים, ומה נעשה בינתיים? הרי טיפולי דיאליזה לא באים בחשבון. נויה לא תשרוד אותם.

התרחישים הקשים ביותר

במשך כל אותו יום לא הפסקתי לבכות, הכל היה נראה שחור ומייאש, הפחד היה מוחשי, וכבר ראיתי בעיניי את כל התסריטים הקשים ואת הרע ביותר שיכול להיות. עד שבבית החולים בלינסון הפנו אותי למתנת חיים, ואמרו לי: "תתקשרי אליהם, והם ידריכו אותך".

פניתי לעמותה, שם שלחו אליי אישה מקסימה בשם אוולין. היא הקשיבה לסיפור שלנו ולבסוף הסבירה לי שבשלב ראשון כדאי להפיץ פוסט ברשתות החברתיות, ובינתיים ינסו בעמותה לחפש תורם מתאים. היא נתנה לי להבין שיכול לקחת זמן עד שיימצא תורם, וגם כשהוא יימצא - יהיה עליו לעבור תהליך ממושך של בדיקות, שכן כליה לא תורמים מהיום למחר.

ואז קרה הבלתי ייאמן: אחרי עשרה ימים בלבד מאז שפניתי למתנת חיים, יצרו איתי קשר מטעם העמותה והודיעו לי: "נמצאה תורמת לנויה".

בתחילה לא האמנתי, ואז הסבירו לי שיש תורמת מקסימה שאמנם לא מכירה את נויה מקרוב, אך הם סיפרו לה על נויה, והיא רוצה מאוד לתרום לה. במהלך אותה שיחה שאלתי כמה וכמה פעמים: "זה בטוח? זה בטוח?" לא האמנתי למה שאני שומעת.

ואז הוסיפו והסבירו לי שמכיוון שנויה כבר עברה את כל הבדיקות הנדרשות כשהייתה בתהליך התאמה מולי, וגם התורמת עברה כבר את רוב הבדיקות, הניתוח יוכל להיערך בעוד שבוע וחצי.

זה כבר היה נשמע מעל ומעבר לכל דמיון. בחלומות הכי ורודים שלנו לא יכולנו לאחל לנויה טוב יותר.

מאז התחלנו במרוץ של בדיקות התאמה אחרונות, ובתוך שבוע וחצי עברה נויה את הניתוח.

להציל משפחה

אחרי הניתוח הבקשה הראשונה שלנו הייתה לפגוש את התורמת, והתברר שגם היא רוצה מאוד לפגוש ולהכיר את נויה. היא הגיעה לחדר שלנו בבית החולים, והיה מפגש מרגש במיוחד. זכינו להכיר אישה מקסימה שמתעניינת בנו כל הזמן, שאוהבת את נויה כל כך ולא גומרת לדרוש בשלומה.

ניכר שנוצר ביניהן קשר מיוחד, ומיד כשנויה התחילה להתחזק היא ביקשה להקליט את עצמה בסרטון כשהיא מספרת לתורמת כמה שהיא אוהבת אותה ומודה לה, ושלחה לה את זה.

אנחנו מצויים כעת זמן קצר אחרי הניתוח, והאמת היא שעדיין לא הספקתי לעכל. אני מרגישה כאילו שאנחנו מצויים בחלום - איך ייתכן שכל כך מהר נויה עברה את ההשתלה, וכל הדיאליזה נראית כמו איום מפחיד ורחוק?

בנוסף לנויה יש לנו בן גדול, ילד מקסים על הרצף בתפקוד גבוה. גם הוא ליווה את הסיפור מהצד, מתך פחד גדול על אחותו. הוא כל הזמן שאל אותי: "מה יהיה אם לא ימצאו תורם לנויה?" וכשהודעתי לו שנמצאה תורמת, הוא ממש בכה מרוב אושר.

אני יודעת שלא כל אחד יכול לתרום, אבל אם מישהו קורא את הדברים וחושב לעצמו שהוא מסוגל ורוצה לעשות את החסד הענק הזה - כדאי שידע שזו לא רק נתינת חיים למישהו אחד, אלא הצלת חיים של משפחה שלמה.

כשאתה נותן לאדם כליה, אתה נותן לו דבר שאי אפשר לקנות בשום מקום ובשום דרך. אתה לא יכול לתת לו את זה בשום צורה אחרת. אתה נותן לו חיים. ●

עם התורמת נעמי דולב

המהפכה שמשנה את עולם ההשתלה

ד"ר אביתר נשר*

ד"ר אביתר נשר, מנהל מחלקת ההשתלות בבילינסון, בטור מיוחד על הבשורות הגדולות בתחום: מהשתלות כליה ומח עצם משולבות ועד לטכנולוגיה הרובוטית שמקצרת את זמן ההחלמה • **וגם: הלב הפועם של התחום – ארגון מתנת חיים**

השתלות הכליה נמצא כיום בחזית הטכנולוגיה הרפואית. החדשנות הזו אינה רק עניין של מכשור מתקדם, אלא של שינוי איכות החיים של המושתלים והקלה משמעותית על התורמים. בבילינסון, אנו שוקדים על הטמעת הפרוטוקולים המתקדמים ביותר בעולם כדי להפוך את הניתוח המורכב הזה לבטוח ומוצלח יותר.

אחת מפריצות הדרך המרגשות ביותר עבור המושתלים החדשים היא האפשרות לבצע השתלת כליה בשילוב עם השתלת מח עצם. מדובר בשיטה המיועדת להשתלות בין אחים בעלי זהות אנטיגנית (HLA) מלאה - מקרה שקורה סטטיסטית אצל כרבע מהאחים.

היתרון הגדול בשיטה זו הוא יצירת סבילות של הגוף לכליה החדשה. עד היום ביצענו בבילינסון 26 ניתוחים כאלו, וברובם הגדול הצלחנו להגיע ליעד הנכסף: הפסקה מוחלטת של הטיפול בתרופות נוגדות דחייה לאחר מספר חודשים. עבור החולה, מדובר בבשורה אדירה - שחרור מהתלות היומיומית בתרופות ומהשפעותיהן ארוכות הטווח. השאיפה שלנו היא להרחיב בעתיד את היכולת לצמצם את השימוש בנוגדי דחייה בקרב קהלים נוספים.

חדשנות נוספת שמובילה את המחלקה בבילינסון היא השימוש ברובוט ה"דה וינצ'י" לביצוע ההשתלה במושתל. עד כה ביצענו 11 השתלות בעזרת הרובוט, טכנולוגיה המאפשרת לנו לבצע חתכים קטנים מאוד.

היתרון המרכזי של השימוש ברובוט בא לידי ביטוי אצל חולים הסובלים מהשמנת יתר, שכן הטכנולוגיה מצמצמת משמעותית את שיעור הסיבוכים, הזיהומים והבקעים בצלקת הניתוח. למרות שעקומת הלמידה בתחום זה ארוכה, אנו גאים להיות אחד המרכזים הבודדים בעולם שכבר מיישמים את השיטה הזו הלכה למעשה.

גם עבור תורמי הכליה, עברנו כברת דרך ארוכה. אם בעבר תרומת כליה הצריכה ניתוח פתוח ומורכב, כיום כל הניתוחים מבוצעים בשיטה לפרוסקופית: שלושה חתכים קטנים בבטן וחתך תחתון של כ-7 ס"מ (דומה לניתוח קיסרי). השיטה הזו מבטיחה פחות כאבים והחלמה מהירה בהרבה.

במבט לעתיד הלא רחוק, אנו בוחנים כעת את השימוש ברובוט בטכנולוגיית "סינגל פורט" (Single Port) עבור התורמים. בשיטה זו, הרובוט נכנס דרך נקודה אחת בלבד, במקום שלוש כפי שנהוג היום. זהו צעד נוסף שיקצר עוד יותר את זמן ההחלמה ויקל על התורמים היקרים.

חשוב להבין כי החדשנות הכירורגית אינה עומדת בפני עצמה. היכולת שלנו ליישר קו עם המרכזים המובילים בעולם ואף להוביל בהם, נובעת במידה רבה מהיקף ההשתלות בישראל.

כאן המקום להעלות על נס את ארגון מתנת חיים. למספר הרב של התרומות האלטרואיסטיות בישראל, בהובלת הארגון, אין אח ורע בעולם כולו. כמות ההשתלות הגבוהה ביחס לאוכלוסייה היא זו שמאפשרת לנו לפתח מומחיות, לקדם את הרפואה הכירורגית ולהציע לחולים שלנו את הטכנולוגיות המתקדמות ביותר. ללא רוח ההתנדבות והנתינה הזו, קדמת הרפואה בתחום ההשתלות לא הייתה מגיעה להישגים הללו.

*** ד"ר אביתר נשר הוא מנהל מחלקת השתלות איברים, המרכז הרפואי רבין (בילינסון). מומחה לכירורגיה כללית והשתלות איברים**

עליזה רניק

אמי רוזנבלו

גיל? זה רק מספר!

אברהם אוהב עמי תרם כליה בגיל 60. **אמי רוזנבלו** תרמה בגיל 69. **עליזה רניק** עשתה זאת בגיל 60 ו**גליה מלצר** בגיל 67. הם מספרים על ההחלטה הלא שגרתית, על הכוחות המיוחדים שקיבלו משמיים ועל התרומה שהעניקה חיים

אורה רבינוביץ

נעים להכיר:

אברהם אוהב עמי: "מתגורר באפרת, נשוי ואבא לחמישה, עובד אגד לשעבר וכיום בגמלאות. תרמתי שנה אחרי שפרשתי מעבודה, בגיל 60".

אמי רוזנבלו: "מתגוררת בנווה צוף, אמא לארבעה ילדים וסבתא ל-18 נכדים, ובמקצועי מדענית. תרמתי כליה בגיל 69, שנה בדיוק אחרי שאחיינית שלי תרמה, ושנתיים לפני שבני היקר תרם בעקבותיי."

עליזה רניק: "אמא לארבעה ילדים ועוד שלושה מבעלי השני, וסבתא ליותר מ-30 נכדים, מתגוררת בקרני שומרון".

גליה מלצר: "מתגוררת במושב כפר ידידיה שבעמק חפר, אמא לחמישה וסבתא לשמונה, מנהלת משתלה גדולה ועובדת בה במרץ".

החלטה משנה חיים

גליה: "יש לי בן דוד מושתל כליה שעבר שלוש השתלות, כולל אחת בחו"ל. מאז ומעולם ידעתי שאני רוצה לתרום, אבל תמיד חשבתי שאני מבוגרת מידי ושלא יאפשרו לי. עד שקראתי בעיתון כתבה על אישה בת 71 שתרמה. הייתי אז בת 67, ועוד באותו ערב שלחתי מייל למתנת חיים".

אמי: "כשנה לפני שתרמתי דפדפתי בחוברת מתנת חיים שהופצה בחג הפסח, ונתקלתי בכתבה על אישה שסיפרה שתרמה כליה בגיל 64, וכשהתייעצה על כך עם רופאים כי חשבה שהיא מבוגרת מידי, הם השיבו לה: 'זה גיל מצוין'. באותו רגע חשבתי לעצמי: 'אם ככה, גם אני רוצה לנסות', והאמת - שלא חששתי לרגע."

אברהם: "בתקופה בה עבדתי באגד היה לי חבר טוב שהתמודד עם מחלת כליות והחל לעבור טיפולי דיאליזה. מצבו הגופני התדרדר, ומאדם שעבד במשך שעות ארוכות, הוא הפך לשבר כלי, לא הגיע לעבודה, וכשהגיע לבקר אותנו הופיע על כיסא גלגלים. זה שבר לי את הלב. אחרי תקופה של שנה וחצי הוא קיבל תרומה, ופתאום שב לחיים וגם חזר לעבוד בחצי משרה. ראיתי מקרוב מה עושה תרומת כליה לאדם, וחשבתי לעצמי שאולי יבוא יום בו גם אני אתרום.

"זמן קצר אחרי שיצאתי לגמלאות נתקלתי במודעה שבה חיפשו תורם לאישה בשם יהודית, ושמתי לב שהמודעה הזו חוזרת ומתפרסמת בכל שבוע מחדש. באותם ימים חגגנו את ראש השנה, ובמוצאי החג התקשרתי לבתה של יהודית, היא הפנתה אותי למתנת חיים ולשיבא, וכך התחיל התהליך."

עליזה: "רעיון התרומה התגבש אצלי לראשונה כשהרב רביץ קיבל כליה מבנו, אחרי שהוכרע בדין תורה שהוא ייבחר מבין כל האחים שרצו לתרום לו. חלפו מאז שנים, וכשהגעתי לגיל 60 הרגשתי שתרומת כליה יכולה להיות מתנת יום הולדת נפלאה, וכך תרמתי. לפני כמה חודשים חגגתי את יום הולדתי ה-70, ברוך השם בבריאות."

נגיל עם הגיל

אברהם: "ידעתי שרוב התורמים צעירים ממני, אך לא חשתי שום פחד - לא בגלל הגיל, ולא בגלל שום סיבה אחרת. זה מוזר לכאורה, כי בטבעי אני לא אדם חזק, וחושש מאוד מפני טיפולים פולשניים או מבדיקות. אבל בכל תהליך תרומת הכליה לא חששתי כלל. הקב"ה בכבודו ובעצמו נתן לי כוחות נפש אדירים. ידעתי כל הזמן שאני בידיים טובות ועושה חסד."

עליזה: "הייתי מוכנה לגמרי, עם אמונה שלמה שהכל בעזרת השם יהיה בסדר. אני חושבת שבגיל 60 רואים את העולם בפרספקטיבה אחרת, ופחות דואגים מדברים שאולי היו מדאיגים אותנו בגילים צעירים יותר."

אברהם אוהב עמי

אמי: "גם אני לא חששתי, בפרט שהבדיקות היו תקינות לחלוטין, והרגיעה אותי העובדה שהרופאים לא ויתרו על כלום ובדקו כל פרט לעומק. בכל פעם שהתעוררה שאלה, הם שלחו אותי למרפאה הספציפית שמתמחה בתחום, כך שהרגשתי שדואגים לבריאות שלי מעל ומעבר".

גליה: "חששתי רק מכך שאולי לא יאשרו אותי. בסופו של דבר התברר דווקא שהתהליך שלי היה קצר יותר משל תורמים צעירים, ובתוך פחות מחמישה חודשים כבר סיימתי את כל הבדיקות. מכיוון שכולן היו תקינות ולא הייתי צריכה לחזור על אף אחת מהן - התאפשר לי מיד להתקדם לתרומה".

הרגע המרגש ביותר

גליה: "הרגע המיוחד ביותר היה כשהתבשרתי על כך שאני יכולה לתרום. זה היה אחרי שעברתי את הוועדה האחרונה ועדיין לא ידעתי מה התשובה הסופית, אבל מכיוון שאני מתגוררת בשכנות למתאמת ההשתלות, הרשיתי לעצמי להתקשר אליה כדי לשאול אם יש תשובה, והיא ענתה: 'ברור שאת תורמת'".

אמי: "שנה לאחר התרומה הוזמנתי לנופש ב'שבת תרומה', יחד עם התורמים של השנה האחרונה, וגילית שבמתנת חיים הביאו לכל משתתף מכתב מהמושתל שלו. פתחתי את המכתב שקיבלתי ופתאום הצטמררתי. המושתלת כתבה לי על כך שהיא חזרה לחיים, סיפרה שרקדה בחתונת בתה, ואיך שטסה לבקר בת נוספת בחו"ל, ועשתה עוד המון דברים שלא התאפשרו לה בעבר בשל המחלה. זה גרם לי לבכות."

אברהם: "בבוקר התרומה הובילו אותי לחדר ניתוח, כשאני מלווה על ידי אשתי לימור ובתי מעיין. בכניסה לחדר ניתוח המתין לי אחד ממתנדבי 'מתנת חיים' ולפני שנפרדנו הוא אמר לי: 'אתה עכשיו נפגש עם בורא עולם, נצל את ההזדמנות ותבקש כל מה שתרצה'. זהו משפט שהדהד באוזניי גם אחרי שקיבלתי את ההרדמה והייתי מטושטש. התפללתי על עצמי, על המושתלת שלי, על בני משפחתי ועל עם ישראל כולו. הרגשתי שלווה מדהימה, עם חיבוק חם וקרוב מבורא עולם".

עליזה: "פגשתי את הרב הבר זצ"ל בשבת תורמים, והוא שאל באכפתיות: 'איך את מרגישה?' השבתי לו: 'אני מרגישה תמיד טוב מאוד', והוא אמר לי: 'רבים מהתורמים מרגישים אחרי התרומה יותר טוב מכפי שהרגישו לפניה', ואכן כך היה אצלי."

מסר לבאים בתור

אברהם: "אל תהססו לפנות ולברר אם אתם מתאימים לתרום, ואם קיבלתם החלטה חיובית - אל תחששו לצעוד קדימה."

אמי: "התחושה שלי לאורך הדרך הייתה: 'אם אני יכולה - אז למה לא?' ובכל פעם ששאלתי זאת את עצמי, לא מצאתי סיבה."

גליה: "במקרה שלי ההתאוששות הייתה בסדר גמור, ואפילו חזרתי לרקוד ריקודי עם, כפי שתמיד אהבתי. שום דבר בחיי לא השתנה, מלבד העובדה שבכל פעם שאני נזכרת בתרומה אני חשה תחושה טובה, ממש התרוממות הרוח.

"איני מגדירה את עצמי כדתייה, ודווקא בגלל זה אני חושבת שלא ייתכן ש-90% מהתורמים יהיו מהציבור הדתי. הרי אנחנו יודעים שבכל חלקי העם יש כל כך הרבה אנשים שרוצים ויכולים לתרום - אז בואו נתגייס לכך כולנו, ונחסל את רשימת ההמתנה הארוכה שלצערי עדיין קיימת".

עליזה: "אם החלטתם לתרום - קחו את הזמן שלכם להתאוששות בנחת וללא לחץ, בפרט אם אתם כבר לא צעירים. הגוף וגם הנפש צריכים להתאושש מכל מה שהם עברו, וזה לוקח זמן ולא תמיד קל, אבל כפי שאומרים רבים מהתורמים - גם אני הייתי עושה זאת שוב." •

גליה מלצר

דבר הרפואה

בבריאות ובביטחון

פרופ' איתן מור*

פרופ' איתן מור, מבכירי המומחים להשתלות בישראל, מנתח את הנתונים המרתקים שנאספו ב-15 השנים האחרונות, וקובע: **"עם סינון קפדני וליווי מקצועי, הגוף האנושי מסתגל בצורה מופלאה לכליה אחת"**

כמי שמלווה את תחום ההשתלות בישראל כבר עשרות שנים, אני יכול לומר בלב שלם: הניסיון שנצבר ב-15 השנים האחרונות, ובמיוחד דרך פעילותה הענפה של עמותת "מתנת חיים", מוכיח כי תרומת כליה היא הליך בטוח שאינו מסכן את בריאות התורם לטווח הארוך. הסטטיסטיקה ברורה - שיעור הסיבוכים לאחר התרומה עומד על פחות מאחוז אחד.

השאלה שמעסיקה אותנו, הרופאים, יותר מכל היא תפקוד הכליה הנותרת לאורך זמן. בתל השומר אנו מבצעים מעקב אחרי מאות התורמים שתרמו אצלנו, ועד היום לא נתקלנו ולו במקרה אחד של התדרדרות משמעותית בתפקוד הכליות אצל תורם בריא, כי מסתבר שהגוף האנושי יודע להסתגל בצורה מופלאה לתפקוד עם כליה אחת.

למעשה, במחקר שהצגנו בכנס האחרון בנושא איכות חיים לאחר תרומה, ראינו כי 90% מהתורמים חוזרים לאיתנם באופן טוטאלי - בכל המדדים הגופניים והפסיכולוגיים - תוך חודש ימים בלבד. גם במקרים חריגים שבהם ההתאוששות איטית יותר, לעיתים בשל צורך בליווי פסיכולוגי או רגשי, הרי שבבדיקה חוזרת לאחר שנה אין כל הבדל בין התורמים לבין שאר האוכלוסייה.

ישראל היא כיום "שיאנית עולם" במספר התרומות ביחס לאוכלוסייה, והנתונים שאנו אוספים כאן מצטרפים לעבודות מחקר שפורסמו בכל העולם, ומוכיחות כי הסיכון בתרומת כליה הוא מזערי לחלוטין.

הסיבה לביטחון הגבוה נעוצה בתהליך הסינון. הליך המיון של התורמים כיום הוא מעמיק, מקיף ואפילו "מחמיר בצורה מוגזמת", וזאת כדי להבטיח שלא יהיה שום סיכון בריאותי. אנו בוחנים כל גורם סיכון: לחץ דם, משקל עודף, שומנים בדם או עישון. אלו גורמים שעלולים להזיק לכליות בין אם יש לך שתיים ובין אם יש לך אחת. לכן, אנו מקפידים לא לקחת כתורמים אנשים עם נטייה לסוכרת או עם בעיות רפואיות גבוליות. אם התורם שומר על אורח חיים בריא ומנטרל את גורמי הסיכון הללו, הסיכון שלו הוא כמעט אפסי.

לעתים שואלים אותי: "האם זה נכון שאנחנו לא באמת צריכים שתי כליות?" קשה לי להשיב על כך, כי אם קיבלנו שתי כליות - כנראה שהכליה השנייה אינה מיותרת. אך כפי שציינתי, אם חלילה מתפתחת מחלה כמו סוכרת שאינה מאוזנת או כל מחלה אחרת - היא תפגע בשתי הכליות באותה מידה שבה תפגע באחת. לכן ההיגיון שלנו הוא למנוע מראש תרומה מכל מי שנמצא בקבוצת סיכון, ולהשאיר אותה לאנשים בריאים לחלוטין.

הניתוחים מבוצעים כיום בכל מרכזי ההשתלות על ידי הצוותים המיומנים ביותר ובטכנולוגיות המתקדמות ביותר. שיעור הסיבוכים הנמוך והחזרה המהירה לשגרה מוכיחים שתרומת כליה היא מעשה חסד נאצל שלא בא על חשבון בריאות התורם. אנחנו כאן כדי לעשות כל שביכולתנו כדי להבטיח שכל תורם ימשיך לחיות חיים מלאים, בריאים וארוכים, בדיוק כפי שחי לפניה.

*** פרופ' איתן מור, מנהל המרכז להשתלות איברים במרכז הרפואי שיבא, תל השומר**

עד המושתל האחרון

ד"ר יעקב גויכמן*

בעידן של מחסור מתמיד באברים להשתלת כליה, ישנן שלוש התפתחויות מרכזיות שמעניקות תקווה למטופלים. ד"ר יעקב גויכמן מסביר: "אנו משנים את כללי המשחק"

תחום השתלות הכליה בישראל נמצא בעיצומה של תקופת שינוי. במשך 15 השנים האחרונות אנו רואים עלייה דרמטית במספר השתלות הכליה, ובכל זאת, המחסור עדיין גדול. בשנים האחרונות אנו עדים לשלושה כיווני התקדמות עיקריים ופורצי דרך, שחלקם כבר משנים את המציאות וחלקם בדרך להפוך לסטנדרט טיפולי:

זינוק בתרומות מן החי

השינוי הבולט ביותר הוא העלייה הדרמטית בהשתלות מתורם חי. אנו רואים עלייה גדולה מאוד בתרומות אלטרואיסטיות (תורמים זרים שאינם קרובי משפחה), שבעקבותיהן מגיעות גם יותר תרומות מקרב בני משפחה לצורך השתלה. למעשה, חלק גדול מאוד מההשתלות המתבצעות כיום בארץ הן מתורם חי.

יש לציין כי לארגון מתנת חיים יש חלק מכריע בעידוד התרומה האלטרואיסטית. המודעות הגוברת שהם מייצרים הובילה לעלייה מקבילה גם בתרומה בתוך המשפחה, שכן בני משפחה פחות חוששים לתרום כשהנושא הפך ללגיטימי ולנורמה חיובית.

טכנולוגיית של פרפוזיה כליה

בשל המחסור החמור באיברים, אנו נאלצים יותר ויותר להשתמש בכליות "מרגינליות" שנלקחו מתורמים שנפטרו - חלקם מבוגרים או כאלה שסבלו ממחלות רקע כמו סוכרת או יתר לחץ דם.

כאן נכנסת לתמונה טכנולוגיה חדשנית: "פרפוזיית הכליה עם מכונה". אלו מכונות מיוחדות שמאפשרות לנו להעריך ולשפר באופן משמעותי את מצבה של הכליה לפני ההשתלה. השימוש במכונות אלו מאפשר לנו להשתיל כליות באיכות גבוהה יותר, מה שמוביל לתוצאות טובות יותר לטווח קצר ולטווח ארוך. כיום בולטת במיוחד שיטה חדשה של פרפוזיית כליה קרה עם חמצן כדי לשפר את האיבר טרם השתלה.

תקווה למטופלים מרוגשים

בין המטופלים יש אנשים "מרוגשים" שבגופם רמות נוגדנים גבוהות כנגד תורמים פוטנציאליים, ובעבר היו עלולים להמתין שנים רבות מבלי שימצא להם תורם מתאים שימנע דחייה של הכליה. כיום, תחום ההצלבה מתפתח בשני אופנים בולטים:

• הכנה תרופתית: בישראל מתנהלת תוכנית ייחודית בה חולים מרוגשים שממתינים זמן רב יכולים לקבל תרופה מיוחדת שמורידה את כמות הנוגדנים בגופם. הדבר פותח להם חלון הזדמנויות לקבל תרומה מתורמים התואמים להם לפי סוג דם, וזאת למרות הנוגדנים.

• תוכניות הצלבה ארצית ושיתוף פעולה בינלאומי: תורם פוטנציאלי שאינו מתאים לקרובו, נכנס לתוכנית הצלבות גלובלית יחד עם החולה שהוא לא מתאים לו. הדבר מאפשר לנו להצליב בין זוגות שונים ובכך להגדיל משמעותית סיכויים של מטופל מרוגש לקבל את ההשתלה הנכונה לו בדיוק.

במסגרת תהליכים אלו הצלבות רבות עשויות להתאפשר בזכות תורם אלטרואיסטי שמתחיל שרשרת ארוכה של הצלות חיים.

*** ד"ר יעקב גויכמן הוא מנהל יחידה להשתלות אברים, איכילוב**

מכתבי ברכה מהרבנים שליט"א לתורמים

בס"ד

המרכז הרפואי שערי צדק, ירושלים
מסונף לבי"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים
Affiliated with the Hebrew University School of Medicine, Jerusalem

הרב פרופ' אברהם שטיינברג
מנהל היחידה לאונקיה רפואית, יו"ר ועדת הלסינקי

יז בכסלו, תשפ"ו
7 בדצמבר, 2025

עמותת "מתנת חיים" הגיעה בימים אלה להישג חסר תקדים לא רק במדינת ישראל אלא בעולם כולו. באמצעות הפעילות הברוכה ויוצאת הדופן של כל חברי עמותת "מתנת חיים" תרמו 2000 אנשים כליות מן החי, והצילו ממוות ומסבל רב חולים כה רבים הסובלים מאי ספיקת כליות.

עמותת "מתנת חיים" הוקמה על ידי **הרב אברהם ישעיהו הבר ז"ל**, שעמד בראש העמותה עד ליום פטירתו בטרם עת. הרב הבר ז"ל הספיק לעשות גדולות ונצורות למען החולים באי ספיקת כליות.

רעייתו, **הרבנית רחל הבר ת'**, ממשיכה את המפעל הגדול והחשוב הזה, ואף זכתה בפרס ישראל על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה.

צוות עובדי עמותת "מתנת חיים" עושים עבודת קודש לגיוס תורמי כליות אלטרואיסטיים ולהתאמתם לחולים הנצרכים. הם עוסקים בהדרכת התורמים והמושתלים כאחד, בליווי צמוד, ובתמיכה יוצאת דופן. הם עושים זאת במסירות אין קץ, במקצועיות, וברגישות, לשביעות רצונם של כל המעורבים במצווה הגדולה הזו.

אין ספק שעמותת "מתנת חיים" ראויה לכל שבח ולכל פרס, אך לצערנו האנושיים אוברת על הכל, ונמנעה מהעמותה ההכרה בשיא העולמי בספר גינס.

הנני בזה להביע את ברכתי מעומק הלב לרבנית הבר ולכל הצוות הנפלא והמסור על ההישג העצום להצלת חיים, ואיחולי הלבביים להמשך פעילות ברוכה והצלחה רבה בכל מעשי ידיכם.

הרב פרופ' אברהם שטיינברג
יו"ר ועדת האתיקה
מתנת חיים

בס"ד

לכבוד הרב אברהם שטיינברג
יו"ר ועדת האתיקה
מתנת חיים

לכבוד ארגון החסד היקר והנפלא - מתנת חיים, ולכל העוסקים במלאכת הקודש של תרומות כליה, ברכת ה' עליכם!

בעשרת הדברות נאמר - "עושה חסד לאלפים", ולמדו רבותינו 'מיעוט רבים – שניים', ומכאן שהחסד נעשה לאלפיים דורות.
עם הגיעכם לאלפיים תרומות כליה אתם מקיימים בכך את לשון הכתוב ואכן עשיתם חסד לאלפים.
עשיית החסד המופלאה שאין כיוצא בה, שאינה רק בממונו או מאמציו של התורם אלא בגופו ממש, התחדשה בדורנו ואומצה על ידכם באופן מפעים כל לב. אין בכל העולם עם שמידת החסד טבועה בו עמוק כל כך עד שרבים כל כך מבניו מוכנים לתת מגופם תרומה אנונימית לנתרמים שהם מכירים רק בשעת התרומה. אתם זוכים להוציא ממעמקי האומה הישראלית את התכונה הפלאית הזו שירשנו מאבותינו הקדושים, ולהביא לידי גילוי ומעשה את 'חסדי אבות' שהיו גנוזים בנו מאז ומעולם

.

אני מבקש להודות לכם ממעמקי לב בשם כל הנתרמים, וכן בשם כל התורמים ששמחים עד עומק נפשם על הזכות שגלגלתם לידם, ומעל הכל - בשם האומה הישראלית שאת אוצרות אורה האלוקית שבה, אתם מעוררים ומאירים.

ברכת ה' תחול על ראשכם בכל מילי דמיטב, ותזכו לראות את כל האור הפנימי של ישראל בגאולה השלמה במהרה.

יהושע שפירא

בס"ד

ישיבת ההסדר רמת-גן
הכותל את העיר

כסלו ה'תשפ"ו

לכבוד ארגון החסד היקר והנפלא - מתנת חיים, ולכל העוסקים במלאכת הקודש של תרומות כליה, ברכת ה' עליכם!

בעשרת הדברות נאמר - "עושה חסד לאלפים", ולמדו רבותינו 'מיעוט רבים – שניים', ומכאן שהחסד נעשה לאלפיים דורות.
עם הגיעכם לאלפיים תרומות כליה אתם מקיימים בכך את לשון הכתוב ואכן עשיתם חסד לאלפים.
עשיית החסד המופלאה שאין כיוצא בה, שאינה רק בממונו או מאמציו של התורם אלא בגופו ממש, התחדשה בדורנו ואומצה על ידכם באופן מפעים כל לב. אין בכל העולם עם שמידת החסד טבועה בו עמוק כל כך עד שרבים כל כך מבניו מוכנים לתת מגופם תרומה אנונימית לנתרמים שהם מכירים רק בשעת התרומה. אתם זוכים להוציא ממעמקי האומה הישראלית את התכונה הפלאית הזו שירשנו מאבותינו הקדושים, ולהביא לידי גילוי ומעשה את 'חסדי אבות' שהיו גנוזים בנו מאז ומעולם

.

אני מבקש להודות לכם ממעמקי לב בשם כל הנתרמים, וכן בשם כל התורמים ששמחים עד עומק נפשם על הזכות שגלגלתם לידם, ומעל הכל - בשם האומה הישראלית שאת אוצרות אורה האלוקית שבה, אתם מעוררים ומאירים.

ברכת ה' תחול על ראשכם בכל מילי דמיטב, ותזכו לראות את כל האור הפנימי של ישראל בגאולה השלמה במהרה.

יהושע שפירא

צדוק
ארגון רבני צהר
צהר לאתיקה

הרב יובל שרלו
ראש תחום אתיקה בצהר
טל' 052-7986463
ycharlow@gmail.com

רח' המלאכה 1
לוד 7152001
טל' 073-3926363
פקס' 08-9752280

office@tzohar.org.il
www.tzohar.org.il

בס"ד כסלו ה'תשפ"ו

"יחי אחיך עמך..."

בדרכים רבות באה לידי ביטוי הערבות ההדדית שבין בני אדם. הנדולה שמכולם היא הנכונות לתרום מגופנו למען חיים של אדם אחר. קשה למצוא גמילות חסד גדולה מזו. ואכן, במדינת ישראל, מתרחשות מאות תרומות אברים מן חדי בשנה, הזן מעניקות חיים.

"גדול המעשה יותר מהעושה". הארגון אשר המטיע את הזכות הגדולה הזו, את העמדה ההלכתית והאתית, ואת הדרכים המעשיות לתרומות אלה הוא "מתנת חיים". לא ניתן להעריך את הזכות הגדולה שיזכה דרכ הבר זצ"ל, וכת בריתו והמסובבים אותו ממשיכים בעשייה המבורכת הזו. **אנו מצויינים בימים אלה את תרומה ה2000 (!) ש"מתנת חיים" חיזקה קשורה בה.** ואלפים מעשים הדומים לקום עולם מלא. איזו זכות.

יהי רצון שזכות זו תמשיך ותציל חיים, ותקרין על כולנו רוח של אחדות ושותפות עמוקה, בדרכה של תורה, בעם ישראל ובמדינתו, ובארץ ישראל.

David Lau
Chief Rabbi
President Of the Great Rabbinical Court (retired)

דוד לאו
הרב הראשי
נשיא בית הדין הרבני הגדול (בדימוס)

בס"ד, כ"א כסלו, תשפ"ו
11 בדצמבר, 2025

לכבוד
עמותת 'מתנת חיים'
ותורמי הכליות מצדיקי החיים

השלום והברכה!

כמה גדולה השמחה והברכה לשוכח להצילו נפש אחת מישראל, ועל אחת כמה וכמה לארגון שזכה להת אלפיים תקיות מצוה וכליות של מצילי חיים רבים כל כך.

אך כמילות חסדים הוא נן הדברים **"שאין להם שיעור"**, וגמילות חסדים **בנושי** הגדולה יותר מסתם גמילות חסדים, בדיוקי שאין לה שיעור, אכל מי שטושל חסדים **ותתן מנשי חיים**". היא מעלה את התורם עצמו למדרגה גבוהה שאין לה שיעור כמי שדבק בחל הנותן חיים לכל חי. כמו שכתוב בגמ' (י"ד א') וכי אפשר לו לאדם לידבק בשכינה? והלא כבר נאמר כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא, אלא הדבק בדרכי המקום", מה הוא מכתר חולים ונומל חסדים וכך אף אתה וכו'. על [אתם הנכתים בה' אלוקיכם] מפרש אור החיים הקדוש [דברים ד, ד] "על דרך אומרם ז"ל [בחזר ת"ג רל"ח] כי תעשה מצות שויה שם ה' על האבר שנו עושה המצוה וכו', ובמך יתיחים בם השרש הפסוק "חיים כולכם היום".

ואתם, וכל תומכי חתיים הצדיקים והמסיימים להם תתברכו בכראות הנוף ובהצלחה בכל מעשי ידיכם כמאמר הפסוק: [שם ל, כ] "ולדבקה בו, כי הוא חייך ואורך ימיך לשבת על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם"!

בברכה,

דוד לאו
הרב הראשי

אשר זעליג וייס

בס"ד

הנני ברכה מעומק הלב למפעל הקדוש והנשגב מתנת חיים מיסודו של ידידנו הבלתי נשכח רב הפעלים וכביר המעש הרב ישעיהו הבר זצ"ל.

ציון דרך למפעל זה כבר אלפיים צדיקים וצדיקות תרמו כליה להציל את נפש אחיהם בית ישראל, ואלפיים אנשים חולים שנגזר דינם ח"ו למות זכו במתנת חיים והכל בזכות מפעל גדול זה המתנהל ע"י אשת חיל אלמנתו של הרב הבר שתחי' לאוי"ט

כה יתן ה' וכה יוסיף ברכה מרובה לכל העוסקים במלאכה וישלח הקב"ה דברו וירפא לכל תורמי הכליות והמושתלים וישלם להם רפואה שלמה מן השמים.

בברכה מרובה
ויקרא דאורייתא
אשר וייס

מסירות יוצאת דופן:
און, אלישב ואבי
גילו אומץ לב
יוצא דופן
לא רק בשדה הקרב,
אלא גם בחייהם
האזרחיים.

על אף שתרמו כליה,
השלושה לא נרתעו
מחזרה לשירות
מילואים פעיל
במטרה להמשיך
ולהציל חיים

נלחמים על החיים

יוסף ארנפלד

מימין: אבי גרינברג, און ארביב, אלישב רבינוביץ

עים להכיר:

אלישב רבינוביץ (39) נשוי למעיין, אב לחמש בנות, גר בתל אביב, תרם כליה בדיוק לפני שנה ושלושה ימים.

און ארביב (50) נשוי ליעל, אב לחמישה, גר ביישוב בית חורון. תרם כליה לפני חמש שנים.

אבי גרינברג (49) נשוי לאלה, אב לשישה ילדים, סב לשנים-עשר נכדים כן ירבו, תושב בני ברק. איש של ניגודים משלימים: מנכ"ל חברה ביום יום, לוחם ביחידה לאיתור נעדרים בחירום, ותורם כליה לפני כשנתיים וחצי.

הרהורי גורלית

אלישב: זה רצון שחנה אצלי הרבה זמן, לצד עניין משפחתי: עוד בני משפחה שלי תרמו. מה שבסוף גרם לדחיפה, זו כמובן המלחמה. בתחילת המלחמה ראיתי את מסירות הנפש של חיילים ואזרחים רבים ויקרים, וזה נתן לי השראה לכך שתרומת כליה היא הקרבה קטנה יחסית למה שאנשים נתנו עבור אחרים.

און: תרומת כליה זה משהו שתמיד רציתי לעשות. ברגע שקיבלתי רישיון נהיגה, חתמתי על כרטיס אדי, ואז באיזשהו שלב הבנתי, שכדי לתרום איברים לאחר המוות, צריך לדעת למות נכון. אם אתה לא מת נכון, האיברים פשוט הולכים לפח. הבנתי שאני לא יודע איך אמות ומה יקרה אחרי מותי. אם אני רוצה לנהל את העניין ולשלוט בו, כדאי לעשות מה שאפשר עוד בחיים. פניתי למתנת חיים והתחלתי את התהליך.

"זה חלום שהתבשל אצלי במשך כמה שנים. התחלתי את התהליך עוד לפני הקורונה, אבל המגפה עצרה את הכל. כשחזרתי לתהליך אחרי המגפה, כבר נקבע לי תאריך לניתוח, אבל אז בדיוק חיתנתי את הבת שלי. החלטתי לדחות בחודש, כדי לסיים את השמחה כמו שצריך. ממש כמה ימים אחרי ה'שבע ברכות' האחרון, נכנסתי לחדר הניתוח ותרמתי את הכליה".

מלחמה כפולה

אלישב: כמו רבים וטובים, בשמחת תורה תשפ"ד גוייסתי למילואים, ומאז עשיתי מאות ימי מילואים. תקופה ארוכה הייתי ברצועת עזה, בעיקר בתפקיד ליווי שיירות לוגיסטיות של אספקה לחיילים בשטח. כאמור, ממש בחודש הראשון, קיבלתי על עצמי לתרום. לקח לי זמן לעבור את כל השלבים, ואז בין סבבי הלחימה תרמתי. בעקבות הניתוח, ירד לי הפרופיל למשך שנה, והמשכתי לשרת בתפקיד עורפי. כחלק מהתרומה, בגלל רקע סוכרתי במשפחה, קיבלתי על עצמי לכל החיים לשמור על הבריאות, המשקל והכושר. לקראת ראש השנה, בגלל שבמילואים אוכלים הרבה שטויות, התברר לי שעליתי במשקל. נזכרתי בהבטחה שלי, ושיניתי לחלוטין את התזונה ואת הכושר. קיבלתי החלטה: עד יום השנה לתרומה להגיע במצב הרבה יותר טוב, וכך היה: תוך חודשיים וחצי-שלושה ירדתי במשקל ונכנסתי לכושר מסודר. במיוחד אחרי התרומה, חשוב מאוד לשמור על הבריאות.

אבי: שבעה חודשים בלבד אחרי תרומת הכליה, פרצה המלחמה. בבוקר שמחת תורה, כשהוקפצתי למילואים, לא היה לי רגע של היסוס. ברוך ה', הרגשתי בכושר מלא. למעשה, במהלך כל התקופה האינטנסיבית הזו לא זכרתי בכלל שתרמתי כליה, הגוף תפקד מצוין. השירות שלי היה ביחידת יק"פ דרום - באיתור שרידי הנעדרים, תפקיד שהוא גם פיזי וגם נפשי מאוד. לא ישבנו במשרדים ממוזגים; הייתי בשטח, בכל יישובי עוטף עזה וגם בתוך הרצועה עצמה תחת אש. עסקנו במלאכת קודש קשה מנשוא - לסרוק את הזירות הכי קשות, כמו האמבולנס הפגוע בנובה, העיקול במפלסים ובתי התושבים בבארי, ניר עוז ואחרים. המטרה הייתה להביא ודאות למשפחות, לסגור מעגלים, וברוך ה' זכינו להתיר עגונות רבות שנותרו בחוסר ודאות נוראי. המעבר הזה, מלהציל חיים באמצעות תרומת איבר, לעיסוק במוות ובכבוד המת, הוא טלטלה, אבל הרגשתי שזו שליחות. תוך כדי הלחימה המראות הקשים, כתבתי סוג של יומן אישי ופלוגתי. כשסיימתי, החלטתי להוציא אותו כספר, אבל היה לי ברור שאני לא רוצה להרוויח מזה שקל לכיסי. החלטתי שכל הרווחים, יועברו כתרומה לארגון 'מתנת חיים'. העברתי להם כבר מעל 4,000 ש"ח, והיד עוד נטויה. התפיסה שלי פשוטה: את הכליה השנייה שלי אני הרי לא יכול לתרום פיזית, אז אני מנסה 'לתרום' אותה בדרך אחרת - דרך עזרה כספית שתאפשר להציל עוד חיים.

און: אני מתנדב במילואים כבר עשר שנים, מגיל 40. בגיל 45 פשוט עשיתי את זה עם כליה אחת. במהלך המלחמה גם הסמ"פ שלי, אליאב אביטבול הי"ד, שירת אחרי תרומת כליה. הוא היה לוחם מעולה, שהוביל את הפלוגה שלנו בהרבה מבצעים בלבנון. לצערנו, במבצע האחרון שהיינו בו, הוא נפל. גם אני נפצעתי באותו אירוע. כשהגעתי לבית חולים, לקח הרבה זמן עד שהבינו את הפציעה שלי ואת החומרה שלה. היו צריכים לעשות לי כל מיני בדיקות. ישב לידי הרופא המנתח, ואמר לי: אני לא יודע מה הבעיה שלך. ואז הוא הסתכל בתיק שלי, ראה שתרמתי כליה, ואמר: חבל על הזמן. בגלל שיש לך כליה אחת, ניכנס מיד לחדר הניתוח, נפתח ונגלה מה הבעיה. בדיעבד זה הציל לי את הרגל, כי אם היינו מחכים לבוקר, כנראה שהייתי עם רגל אחת פחות. בזכות תרומת הכליה, קיבלתי את הרגליים שלי במתנה.

חיים שכאלה

אלישב: הרבה אנשים שאני אוהב באו לבקר אותי, להיות איתי בבית חולים. קיבלתי טלפונים מאנשים שאני אוהב מהעבר, ואפילו לא מהארץ: הייתי שליח כמה שנים בחו"ל, והתרומה נגעה באנשים בכל מיני מקומות. הייתה שם התכנסות של מעגלים שונים של החיים וזאת הייתה הזדמנות עבורי לראות עד כמה אכפת לאחרים ממני.

און: הדבר שהכי חרות לי בתרומת כליה, זה הרגע של אחרי התרומה. הייתי באיזה היי מטורף, ופתאום הבנתי שזהו, זה נגמר. אי אפשר לתרום עוד פעם. זה חד פעמי. חוויתי סוג של אכזבה. הבנתי שכל התהליך שעברתי, התלהבת ונהניתי ממנו, מהיצירה ומהיכולת להעניק חיים למישהו, נגמר אצלי. אם היה אפשר עוד פעם, הייתי עושה את זה שוב באהבה.

אבי: זה היה, ועודנו, רגע השיא. פגשתי אדם שפָּבַל סֶרֶבֶל בל יתואר. במשך חמש שנים הוא היה מטופל בדיאליזה. אנשים לא מבינים מה זה אומר - זה לא סתם טיפול רפואי, זה מצב של 'חיים לא חיים'. הוא היה בתפקוד קשה מאוד, מוגבל, חלש. וברגע אחד, ברוך ה', הכל השתנה. לראות אותו היום זה פשוט לא יאומן - הבן אדם קם על הרגליים, חזר לעצמו, חזר למשפחה שלו. יש לנו קשר חם ואני פוגש אותו כמה פעמים בשנה. מבחינתי, יום הניתוח הוא יום ההולדת החדש שלו. כל שנה בתאריך הזה אני שולח לו 'מזל טוב', כי הוא באמת נולד מחדש. התחושה הזו, שחלק מהגוף שלך מעניק חיים לאחר, היא תחושה עילאית שאי אפשר להסביר במילים.

מסר לבאים ברתור

אלישב: המלחמה טלטלה את כולנו, וכל אחד צריך לחשוב איך הוא לא ממשיך להיות אותו דבר. כל אחד צריך לעשות איזשהו צעד קדימה בעולמות שלו. לא מעט תינוקות נולדו בעקבות המלחמה. לתת למישהו כליה, זה סוג של לידה, חיים ממשיכים בזכות זה. אחרי המלחמה הקשה הזאת, בה איבדנו כל כך הרבה, אפשר להתנחם ולהשלים משהו קטן. כאדם שמתעסק בפיננסים, אני מחשב עלות-תועלת של דברים. אני לא מכיר הרבה דברים במציאות שבהם התועלת עולה כל כך על המחיר, כמו תרומת כליה. אין כמעט השקעות כאלו במציאות.

אבי: אל תפחדו. בתרומה הזו אתם לא מפסידים כלום, אתם רק מרוויחים. אתם מצילים לא רק את האדם שקיבל את הכליה, אלא את כל המעגלים שסביבו - המשפחה המורחבת. כולם חוזרים לחיים יחד איתו. חז"ל אמרו 'כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא', וכאן יש לכם הזדמנות נדירה לקיים את זה בגופכם ממש. לתת חלק מעצמכם שיעזור למישהו אחר לחיות.

און: זה לא מתאים לכל אחד. לא קוצרים כליות כל כך במהירות. צריך להיות באמת מתאים. אבל אם אתה מתאים, כנראה שזה לא יפריע לך בשום דבר בחיים. אחרי תרומת הכליה, טיפסתי על הקילימנג'רו עם עוד שני תורמים אחרים: עם מוטי פסל וארז אמבר, כדי להוכיח שאין מגבלה. אחרי זה השתתפתי בלחימה, סחבתי על הגוף משקלים, אכלתי לא אוכל, ישנתי לא שינה, והכליה לא הייתה פונקציה, לא אצלי וגם לא אצל המפקד שלי. מי שמתאים, שיידע שזה זה רק מוסיף לחיים, לא מוריד מהם שום דבר. זה לא משנה אם יש לך כיפה על הראש או אין לך כיפה על הראש-ברגע שאתה מציל חיים, זה priceless. •

אלישב רבינוביץ

אבי גרינברג

און ארביב

דבר הרפואה

פריצת דרך למושתלי כליה

ד"ר עבד חלאילה*

גישה חדשנית להשתלת כליה בסיוע רובוטי מאפשרת ביצוע מדויק דרך חתכים קטנים, מפחיתה סיכון לזיהומים ומקצרת משמעותית את ההחלמה. **"זו מהפכה שעשויה להפוך לסטנדרט הטיפולי"**

בעשור האחרון עולם הכירורגיה עבר מהפכה שקטה שהולכת וצוברת תאוצה, עם ביצועם של ניתוחים מורכבים בסיוע רובוטי. בעוד שהשיטה התפתחה במרכזים רבים בעולם, בשנים האחרונות גם בישראל חלה התקדמות משמעותית בתחום, ובהדסה עין כרם אנו מובילים מהלך ייחודי של השתלות כליה בסיוע רובוטי.

השתלת כליה היא אחת הפעולות הכירורגיות המורכבות והעדינות ביותר, המחייבת חיבור מדויק של כלי דם ושל השופכן. הגישה הרובוטית מאפשרת לבצע זאת בדיוק מרבי, תוך הימנעות מחתך גדול. במקום זאת, אנו מבצעים את הניתוח דרך כמה חתכים קטנים, לרוב בגודל של כ-1 ס"מ, דרכם נכנסים לחלל הבטן. בסופו של דבר נוצר גם חתך קטן נוסף, בדומה בגודלו לחתך של ניתוח קיסרי, שדרכו מכניסים את הכליה ומשתילים אותה. המערכת הרובוטית מאפשרת תנועות עדינות ותפירה מדויקת, וכך ניתן לבצע את החיבורים הקריטיים של העורק, הווריד והשופכן ברמת דיוק גבוהה.

היתרונות למושתלים משמעותיים: שיעור הזיהומים נמוך יותר, ובהתאם גם סיכויי ההצלחה גבוהים. ההחלמה מהירה יותר, ובעוד שבעבר ידענו שתורמי כליה מתאוששים במהירות בעוד שמושתלים נזקקים לזמן החלמה ממושך יותר, כיום זמן ההתאוששות לאחר הניתוח נעשה כמעט דומה. מניסיוננו, מטופלים רבים חוזרים לשגרה ולעבודה מוקדם יותר.

בנוסף, יש פחות סיבוכים סביב הכליה המושתלת. בניתוחים הסטנדרטיים עלולה להצטבר סרומה סביב הכליה (ולעיתים נדרש נקז). בגישה הרובוטית תופעה זו נדירה יותר, ואם הוכנס נקז הוא לרוב מוצא מוקדם.

קיים גם יתרון אסתטי: הצלקת קטנה בהרבה, לעומת צלקת ניתוחית גדולה באורך של כ-15 ס"מ. עבור מטופלים רבים מדובר בשיפור באיכות החיים ובדימוי הגוף.

חשוב לציין כי אנו מקפידים על תהליך מסודר של צבירת ניסיון והכשרה, ובשלבים הראשונים התבססנו על תרגול ולמידה במודלים ייעודיים לפני הרחבת היישום למטופלים. גם כיום לא כל מטופל מתאים לגישה זו, והיא מוצעת בעיקר במקרים העונים לקריטריונים מסוימים, כגון עודף משקל, גיל צעיר, וכלי דם תקינים. במהלך השנים האחרונות ביצענו מספר ניתוחים בגישה זו וראינו תוצאות מצוינות.

ניתוח בסיוע רובוטי אפשרי גם אצל תורמי כליה, אך איננו רואים בכך צורך או יתרון משמעותי, משום שאצל התורמים הניתוח ממילא פשוט יותר, הצלקת קטנה וההחלמה מהירה. הבשורה המרכזית היא עבור המושתלים.

להערכתי, בתוך שנה עד שנתיים, השתלת כליה בסיוע רובוטי תהפוך לנפוצה יותר, לא רק בקרב מטופלים צעירים או עם עודף משקל, אלא גם במקרים מורכבים יותר. זו בשורה משמעותית לעולם ההשתלות כולו.

*** ד"ר עבד חלאילה הוא מנהל יחידת השתלות איברים סולידיים, בית החולים הדסה עין כרם**

מתנת חיים במספרים

5-7 שנים

זמן המתנה ממוצע לכליה
מתורם נפטר

10-15%

מחולי הכליות נפטרים
כל שנה

2009

שנת הקמת העמותה

1.5 מליון ₪

חיסכון למערכת הבריאות
בכל השתלה הודות למתנת חיים

1000 חולים

ממתינים להשתלה

750 מועמדים

לתרומת כליה בתהליך פעיל
נמצאים במאגר 'מתנת חיים'

2023

שנת קבלת פרס ישראל עבור מפעל חיים
לרבנית רחל הבר

מעל 2000 השתלות

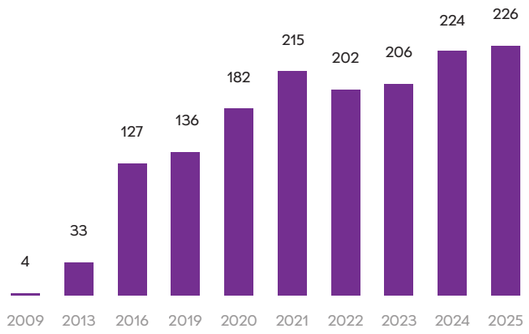
בוצעו עד כה באמצעות 'מתנת חיים'
שיא עולמי

+200 תרומות

מידי שנה
מספר שגדל ועולה כל שנה

מעל 95% הצלחה

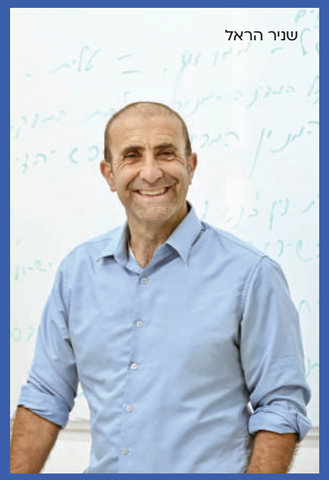
בהשתלות מן החי

גרף תרומות כליה

לפי שנה

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il
לתרומות כספיות: *2716

שניר הראל

לאה קלינשפיז

"כתבתי לתלמידות את שעל ליבי, ותיארתי את התחושה החזקה לפיה לכאב פיזי אין משמעות כאשר הוא מתלווה לתחושת חרות פנימית של עשיית רצון השם בעולם"

(לאה קלינשפיז)

שניר הראל, מנהל בית ספר לנערות בסיכון: "אני מנהל אולפנת דולב. במשך שנים הייתי איש קבע בצבא, וכשעזבתי - בחרתי לעבוד בחינוך. זה לא המשך טבעי ליוצאי צבא, אבל חשוב לי לעשות טוב בעולם ולהשפיע. כחלק מהתפיסה הזו החלטתי לתרום כליה. הכרתי גם כמה חברים שתרמו, ביניהם כאלו שאני יודע שמקפידים לשמור על הבריאות שלהם ועל אורח חיים בריא, וממשיכים בכך גם היום, ללא שינוי. לפני כשלוש שנים אחי תרם, וזה נתן לי את הדחיפה האחרונה".

הרב אמציה גנץ, רב בישיבת מעלה אליהו: "אצלי לא הייתה שאלה של 'למה לתרום', כי החוברות של מתנת חיים תמיד נגעו בי, ובכל פעם שסיימתי לקרוא, שאלתי את עצמי 'למה לא?' ולא מצאתי סיבה. כשגיסי היה בן 40, הוא כינס את כל בני המשפחה בביתו, וסיפר את מה שכולנו ידענו - כבר 20 שנה שהוא מתמודד עם כליה שאינה מתפקדת באופן מלא, ואז שיתף אותנו בכך שהרופאים הודיעו לו שהמצב היתדרדר ושעליו להיערך לקבלת כליה. הוא לא ביקש באופן ישיר, אבל אני הרגשתי ש'הנה, הקב"ה שלח לך מכתב - קיבלת זימון לתרום'. זה היה לי כל כך ברור ומובן מאליו, וכשגיסי הרגיש לא בנוח, הסברתי לו - 'בכל מקרה רציתי לעשות את זה, בזכותך זה קרה'".

לאה קלינשפיז, מנהלת אולפנת רגבים בגולן: "בכל פעם קראתי את החוברות של מתנת חיים והתרגשתי עד דמעות. תמיד הרגשתי את הרצון שמקנן בי, עד שהגיע הזמן - הבית היה יציב וגם האולפנה יציבה. גם בני המשפחה התרגשו ותמכו, ואגב יש לי שני בני משפחה שתרמו אחריי".

חיים גרוס, מחנך כיתה: "הסיפור שלי מוכיח שאין כזה דבר 'פרסום שלילי', כי תרמתי לפני כשבע שנים, דווקא בתקופה בה התנכלו למתנת חיים. אמנם חשבתי על התרומה עוד קודם, אך כל כך הרגיז אותי שמתנכלים לעמותה שכל-כולה הצלת חיים, שהחלטתי לקום ולעשות מעשה. כשלושה חודשים אחרי התרומה שלי התבשרתי בכך שהוסרו כל החשדות ושהכל התברר כעורבא פרח".

המסע אל התרומה

הרב גנץ: "התהליך אצלי היה ארוך מאוד, כי אחרי שכבר עברתי את כל סבב הבדיקות, הודיעו הרופאים לגיסי ש'הכליה עוד מצליחה לתפקד, אתה לא צריך השתלה מידית'. כך במשך שנתיים וחצי ידעתי שאתרום, אך הניתוח עוד לא התבצע. ואז, באחד הימים הודיעו שהכליה לא מחזיקה עוד, ועל ההשתלה להתבצע ממש בקרוב. שוב נכנסתי לתהליך, ושוב נדרשתי לעבור את כל סבב הבדיקות, כולל בדיקות חדשות, שכן עברתי את גיל 50. זמן מה לאחר מכן הודיעו לי: 'אם גיסך לא יקבל את התרומה - בחודש הקרוב הוא יתחיל דיאליזה', וכך נקבע הניתוח".

שניר: "אצלי הסיפור היה ממש פשוט - יום אחד יצאתי מהבית ונתקלתי במודעה בה פורסם על בחורה שבמהלך שירותה הצבאי קרסו לה הכליות. חשבתי לעצמי שמדובר בבחורה צעירה שכל החיים עוד לפניה, היא יכולה להיות אמא ולעשות עוד המון דברים משמעותיים, וכעת היא תקועה רק בגלל הדבר הזה. המחשבה הזו ממש דחפה אותי קדימה, היה ברור לי שאני רוצה לתרום. התחלתי מולה את תהליך התרומה, ואחרי כשנה של בדיקות תרמתי לה.

"בפועל נפגשנו לראשונה רק בבית החולים, וזה היה מרגש מאוד. שעתיים אחרי הניתוח היא כבר אמרה לאמא שלה: 'העייפות נעלמה לי', וכשנפגשתי איתה ועם משפחתה שלושה שבועות לאחר מכן, היא סיפרה: 'חזר לי התיאבון, אני אוכלת, אני חיה'".

חיים: "בתחילה הרב הבר סיפר לי שיש נערה שזקוקה לכליה בדחיפות רבה, אך היא בעלת צרכים מיוחדים, וגם לא מטפלת בעצמה מספיק ומאוד לא בריאה. התגובה שלי הייתה: 'מה השאלה? אם הרב אומר שזה דחוף - אני תורם לה'. אבל הרב אמר לי: 'לך הביתה ותתייעץ עם אשתך'. ריגש אותי לראות איך שבזמן שהרב הבר כל כך דואג למושתלים ולחוץ עבורם, הוא ממשיך לחשוב על התורמים. חזרתי הביתה, ואשתי סברה בדיוק כמוני: 'אם יש פיקוח נפש - לא מפספסים את הזכות'. בסופו של דבר הנערה לא קיבלה את הכליה בשל מניעים רפואיים, ותרמתי בהצלבה ליהודי מבוגר. הרב הבר הגדיר זאת כ'מקרה נדיר, דיני נפשות'. ברוך השם שזכיתי להיות שותף בהצלה הזו".

הרב אמציה גנץ

לאה: "אני זוכרת את הרגע בו הודיעו לי: 'מצאנו לך נתרמת'. זה היה בשלב מוקדם, כבר אחרי הבדיקות הראשונות. בתחילה היו שלושים שניות של: 'מה? אני באמת בתוך זה? עוד לא השלמתי עם זה נפשית!' אבל מיד לאחר מכן התמלאתי בכוח - אם יש כבר נתרמת, אני מסתערת על המשימה. ההתרגשות מילאה אותי יותר מהחשש".

שליחות בחינוך

הרב גנץ: "לא סיפרתי לבחורי הישיבה שאני מתכוון לתרום, אבל אחרי התרומה דיברתי איתם על כך, ואחד הנושאים שהעליתי הוא התחושה שכולנו חווים לא פעם ש'אנחנו צריכים לעשות משהו, ולא עושים', כאשר תפקידנו הוא 'לקום ולעשות'. דיברתי גם על הפחד שלפעמים משתלט עלינו, וההבנה שאנחנו לא רוצים שהוא יהיה זה שמוביל אותנו בחיינו. באופן אישי לא פחדתי לשנייה, גם כשלקחו אותי לניתוח. הרגשתי שאני עושה דבר נכון ויש לי שמירה".

שניר: "ברגע שהבנתי שאני תורם, שיתפתי את התלמידות. הן התרגשו מאוד וגם עשו הפרשת חלה והתפללו. זה מאוד הרשים אותי, כי הן באות מבתים לא פשוטים והיכולת שלהן לראות את האחר אינה מובנת מאליה. אמרתי להן משפט קצר: 'באנו לעולם הזה בשביל לתת, ואם אנחנו יכולים לתת, אז זוהי השליחות שלנו'".

לאה: "שיתפתי את בנות האולפנה מיד לאחר התרומה, עוד במיטת ההתאוששות שלחתי להן הודעה בה אני משתפת בכך שזכיתי לקיים בגופי מצוות 'ואהבת לרעך כמוך', ואף לבקש שיתפללו עליי ועל המושתלת. מבחינתי הן חלק מהמשפחה, ממסע החיים שלי, ורציתי מאוד לשתף אותן. כתבתי להן את שעל ליבי, ותיארתי את התחושה החזקה לפיה לכאב פיזי אין משמעות כאשר הוא מתלווה לתחושת חרות פנימית של עשיית רצון השם בעולם".

חיים: "באותה תקופה לימדתי בישיבה גבוהה ועסקנו בסוגיות של תרומת איברים, ובעצם הרגשתי שאני מעביר את הדברים הלכה למעשה. אגב, ראש הישיבה מאוד תמך ועודד, ולאחר שנתיים הוא ביקש להתחיל בבדיקות לצורך תרומה, אך לפני שהספיק לעשות זאת התגלה אצלו סרטן, והוא נפטר מכך כמה חודשים לאחר מכן".

מתנה לחיים

הרב גנץ: "כשנה לפני התרומה, בזמן שרק אשתי ואני ידענו שאתרום ועוד לא שיתפנו את הילדים, חגגו בנותיי התאומות בת מצווה והנושא 'חסד' היה במרכז התוכנית. הן החליטו לראיין את הרבנית הבר על הפעילות שלה, ואף הגיעו לשם כך לביתה. כמובן שנפגשנו גם בבית החולים, כשהרבנית ביקרה אותי אחרי התרומה. מתנת חיים ליוו אותנו באופן מאוד משמעותי, ומבחינתי עצם הידיעה שיש לי למי להתקשר ולהתייעץ - הייתה מתנה אמיתית".

לאה: "אחרי בערך שנה מהתרומה נולדו לי נכדים תאומים, שאצל אחד מהם התגלה בגיל חודש זיהום חזק שעלה לכליות. הוא אושפז בטיפול נמרץ והוכנס לטיפול דיאליזה, כשהוא בסך הכל במשקל שניים וחצי קילוגרם. התקשרתי לרבנית הבר כשאני בוכה ומבקשת ממנה: 'בגלל הזכויות הגדולות שיש לך, תתפללי על הנכד שלנו'. תגובתה של הרבנית הייתה: 'אני אקרע את השמיים'. אחר כך הוסיפה שהיא בשבילנו לכל דבר שנצטרך, תפנה אותנו לרופאים הכי טובים, ולפי כללי הניקוד - אם חלילה הילד יגיע למצב שזקוק להשתלה הוא יעלה לראש הרשימה. בחסדי שמיים הוא יצא מזה בנס גלוי, וכיום הכליות שלו פועלות ב-100%".

חיים גרוס

חיים: "כמו רבים, גם אני מחובר מאוד למתנת חיים ומרגיש שהקושי העיקרי שלי הוא בכך שאני לא יכול לתרום שוב. עד היום אני מרגיש תחושה עילאית של הצלת חיים שלא משתווה לשום דבר אחר. זו זכות שמלווה אותי, ובכל פעם שאני שומע מישהו נוסף שתורם בעקבותיי - זה ממלא אותי באושר נוסף". ●

מחנכים לנתינה

הם רבנים, מנהלי אולפנות ומחנכים, ויכלו להסתפק בהוראה ובחינוך הדור הבא, אך הם בחרו להפוך את תפיסת העולם שלהם למעשה של הצלת חיים

הרב אמציה גנץ, שניר הראל, לאה קלינשפיז וחיים גרוס

מספרים על התרומה ואיך שהיא השפיעה לא רק עליהם, אלא גם על תלמידיהם.

חיים רענן

מתנה של תקווה

פרופ' רותי רחמימוב*

מה מסתתר מאחורי המהפך של תרומות הכליה, וכיצד זה משפיע על התורמים והמושתלים? פרופ' רותי רחמימוב מספרת על כך, ובטוחה: **"זו לא רק בשורה של חיים, זו בשורה של תקווה"**

כבר שנים רבות שאני עוסקת בתחום מושתלי הכליה. לפני הקמת מתנת חיים ראיתי מקרוב אנשים רבים כל כך שהיו נתונים במצוקה קשה, ללא מענה.

עד אז היו בארץ מעט מאוד השתלות כליה מן החי, ומטופלים רבים נאלצו לטוס לחו"ל למדינות עולם שלישי לצורך השתלות שהיו עם הרבה סיבוכים, ואף שילמו עליהן כסף רב. רובם ידעו שמרגע שמתחילים טיפולי דיאליזה - אין כמעט אפשרות לצאת משם.

הבשורה הגדולה של מתנת חיים היא לא רק בכך שהעניקה 2000 כליות לחולים, אלא גם בעובדה שהיא מעניקה תקווה. כיום יש חולים רבים כל כך, שכאשר מודיעים להם שיזדקקו לכליה, הם לא נבהלים, ויודעים: "מתנת חיים תעזור לנו, בין אם בתרומה בתוך המשפחה, ובין אם בתרומה אלטרואיסטית". גם אנשים שקיבלו בעבר כליה, ואחרי שנים היא חדלה לתפקד והם נאלצים לשוב לדיאליזה, יודעים מקרוב שזה לא לכל החיים, וגם במצבם - יש להם תקווה.

אין מילים שיכולות לתאר את גודל החרדה שהם היו נתונים בה בעבר, וכגודל החרדה כך גודל התקווה. אני שמחה כל כך להגיד להם: "אל תדאגו, יש מתנת חיים, יש מי שידאג לכם".

בנוסף, כחלק מההיכרות עם התורמים והנתרמים של מתנת חיים הפכתי למשתתפת פעילה מאוד בקבוצות ווטסאפ ובפורומים שונים שאני מנהלת, דרכם אני משתדלת להשיב על שאלות ופניות. רבים מהמושתלים מצויים בחרדה גדולה ודואגים מאוד לכליה שלהם. הם זקוקים למענה מקצועי מחד ומרגיע מאידך שיעשה להם סדר בדברים, ואני משתדלת לתת אותו.

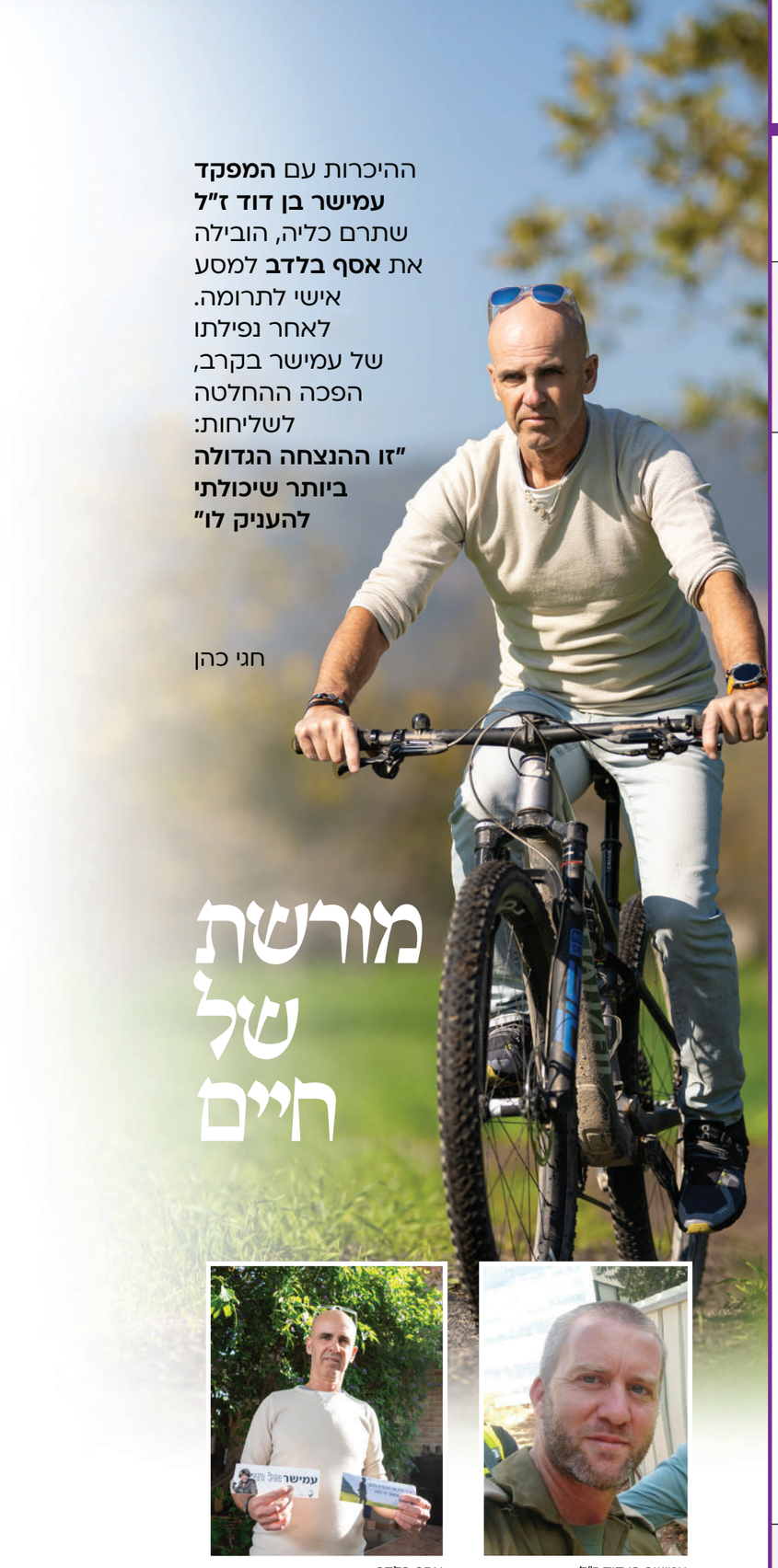
גם התורמים מצויים בתקופה מאתגרת, אם כי מסוג אחר. אלו אנשים דגולים ומדהימים שבאו לתרום כליה לאדם אחר ומגיע להם עולם ומלואו. אני רואה בזה שליחות לענות להם ולהשיב לשאלות ולדאגות שלהם. כי כן, גם להם יש דאגות, שכן בתרומה הם בעצם מורידים ממרווח הביטחון של הבריאות שלהם, וחשוב לי לשמור גם על בריאותם וגם להפיג חששות.

גם התורמים וגם הנתרמים הם הילדים שלי, ואני מלווה אותם באהבה.

באופן אישי אני מרגישה שזכיתי לעבוד בתפקיד מיוחד של "מבשרת בשורות טובות" ולהיות במקום בו אני רואה מקרוב את הפלא הגדול של כל השתלה ומתרגשת בכל פעם מחדש. החיים סביבי מלאים באנשים שעושים טוב ותורמים כליות, ובמושתלים המאושרים מכך שעשו להם טוב.

אני בתוך האושר הכפול הזה: נתינה מצד אחד, שמחה והבראה מצד שני, ורק מתפללת שיימשך כך לעולם.

* **פרופ' רותי רחמימוב היא נפרולוגית בכירה, מנהלת היחידה להשתלות כליה בבית החולים בלינסון**

ההיכרות עם **המפקד עמישר בן דוד ז"ל** שתרם כליה, הובילה את **אסף בלדב** למסע אישי לתרומה. לאחר נפילתו של עמישר בקרב, הפכה ההחלטה לשליחות: **"זו ההנצחה הגדולה ביותר שיכולתי להעניק לו"**

חגי כהן

עמישר בן דוד ז"ל

אסף בלדב

> עד לפני כשלוש שנים כלל לא שמעתי סביבי על תורמי כליה, הנושא היה רחוק ממני, ואם הייתם מספרים לי שבקרוב אתרום, זה היה נשמע לי בלתי אפשרי". את הדברים אומר **אסף בלדב**, בן 53, תושב יוקנעם המושבה וסמנכ"ל מקצועי בחברת 'דלקל' העוסקת בשיווק דלקים.

"הפעם הראשונה שבה נתקלתי מקרוב באפשרות לתרום הייתה כשהגעתי לבקר את **עמישר בן דוד ז"ל**, שהיה המפקד הישיר שלי במילואים, וגם חבר טוב וקרוב. זה היה כמה חודשים לפני פרוץ המלחמה. הגעתי לבקרו בבית החולים לאחר שתרם כליה, ואני זוכר שחשבתי לעצמי שכמי שמכיר את עמישר כל כך מקרוב, אני יודע שזהו רק מעשה טוב אחד מתוך שרשרת ארוכה של מעשים טובים שהוא עשה. הוא באמת היה אחד האנשים המיוחדים ביותר שהכרתי".

מורשת לחיים

"יצאתי מבית החולים כשהמחשבה על התרומה לא עוזבת אותי, הרגשתי עדיין מנותק, אך בכל זאת כתבתי בגוגל 'תרומת כליה' והתחלתי לקרוא ולהעמיק. מרגע לרגע התחזק בי הרצון לתרום, ולבסוף החלטתי לפנות למתנת חיים, ללא התחייבות, רק כדי לברר מה עליי לעשות. קיבלתי את הטפסים הראשוניים, מילאתי אותם והתחלתי בבדיקות דם ובבדיקת אולטרסאונד. לאחר מכן פרצה המלחמה, וגויסתי בצו 8 לתקופה ארוכה מאוד. כמי שמשויך ליחידת קומנדו, נדרשתי לתת מעצמי באופן המקסימאלי ביותר.

"כמה חודשים לאחר מכן, בקרב שהתרחש בחאן יונס, נהרג עמישר, המפקד שלי. זו הייתה אבדה בלתי נתפסת, עד היום אני לא מעכל את זה, ובתחושה שלי הוא השאיר לי מורשת ענקית לחיים. במהלך השבעה מצאתי את עצמי יושב ומהרהר איך אוכל להנציח את הדמות הענקית שלו, והתגבשה אצלי החלטה שאני ממשיך במעשים שלמדתי ממנו, ומניע שוב את תרומת הכליה".

שיא של התרגשות

"אחרי שעברתי בהצלחה את הבדיקות שנותרו לי, התאימו לי בבלינסון ובמתנת חיים כמה מועמדים, שמתוכם נבחרה לבסוף אישה בת 53, חולה מאוד, שנאמר לי שיש בינינו התאמה גבוהה. הפגישה הראשונה בינינו הייתה זמן קצר לפני הכניסה לחדר הניתוח. זה היה אחד הרגעים המרגשים ביותר בחיי, עם התרגשות שנוסקת לשיאים בלתי מוכרים. לאחר הניתוח פגשתי גם את הרבנית רחל הבר שבאה לבקר אותי במחלקה, והעניקה כוחות עצומים גם לאשתי שאמרה לי: 'זו הפעם הראשונה בה אני מבינה מה באמת עשית'. זה המקום להודות לאשתי עדי, לבני זיו ולבתי טוהר, שבלי העידוד והתמיכה שלהם לא הייתי תורם".

לחתור למטרה

"יום הניתוח היה מאתגר מאוד מבחינה נפשית. בשונה מתורמים אחרים, ליוו אותי לא מעט חששות והתלבטויות, לא בנוגע לעצם הרעיון, אלא לגבי היכולות שלי - 'האם אני באמת מסוגל לעשות את זה? האם כוחותיי יעמדו ליי?' אבל הייתי מלווה באשתי ובמתנדבי מתנת חיים שהעניקו לי אנרגיה חיובית, כשאני רואה מול עיניי את המטרה החשובה יותר מכל, ויודע שאליה אני חותר".

להנציח ולזכור

"עד ליום התרומה לא שיתפתי בתרומה כמעט אף אחד ממכריי, כדי שארגיש נוח להתחרט. אבל הייתה מישהי שעירבתי כבר מהרגע הראשון - זוהי שלומית, אלמנתו של עמישר. סיפרתי לה על כך שתרומת הכליה שלי מגיעה בהשראתו של בעלה, כיוון שהוא עורר בי את הרצון להוסיף טוב לעולם, ומה מתאים יותר מלהעניק חיים? שלומית מאוד התרגשה לשמוע על כך, היא הייתה שותפה מלאה לכל שלב ושלב, וגם נתנה לי את ברכת הדרך. אני מרגיש זכות אדירה לעשות זאת בהשראתו. לדעתי אין הנצחה גדולה מזו".

דוגמה לחיים

"זה המקום לציין כי להחלטה לתרום קדמה התלבטות גדולה, שכן אני ספורטאי חובב כבר שנים רבות, רוכב אופניים מקצועי וגם משתתף בתחרויות 'איש הברזל'. חששתי מכך שהתרומה תפגע ביכולות הספורטיביות שלי, ורציתי לקבל אישור שאחרי התרומה אוכל לחזור לבצע את כל פעילויות הספורט שהורגלתי אליהן. אחרי התייעצויות עם בכירי הרופאים בבלינסון קיבלתי חיזוקים חיוביים, וזה עזר לי מאוד בקבלת ההחלטה.

"כיום אני מצוי כחודש אחרי התרומה, עדיין לא חזרתי לכל הפעילויות, אך אני בהחלט בדרך לשם, והשאיפה שלי, בנוסף לחזרה למסלול הפיזי הרגיל, היא להיות סמל ודוגמה לספורטאים אחרים. בנוסף, אני מתכוון לחזור למילואים ברגע שאוכל, כי אין סיבה שלא. ראיתי את עמישר שהוביל את כולנו במלחמה, אחרי שתרם כליה, וזוהי מבחינתי הדוגמה הקרובה ביותר שיש". ●

הזכות לתת

שלומית בן דוד / אשתו של עמישר ז"ל

המחשבה על תרומת כליה עלתה אצל עמישר כבר לפני כמה שנים. ככל שחלף הזמן, והיו עוד ועוד מכרים שתרמו, הרגשנו שזה הופך להיות יותר מתאים גם עבורנו כמשפחה.

בתחומים ובמקומות רבים היה לעמישר רצון להיות שותף. הוא היה חוזר ואומר לי (ומסתבר שהרבה להגיד גם לתלמידיו): "העולם הולך לטוב"; "העם שלנו אחוז בנצח". הוא היה ממשיל זאת לחץ עם חבל מתוח - החץ נתפס כבר בגאולה, אבל בדרך לשם בוחר כל אחד איך להיות שותף, ומה המקום שלו על החבל.

הייתה לעמישר רגישות להתבונן לצדדים, לשים לב, לבחור לראות צרכים של אחרים, ולבחור להיות. כל זאת מתוך היכרות עם תכונותיו ויכולותיו, כדי להיות שותף במה שהוא יכול לעשות.

בתקופה בה תרם היו כמה מכרים שתרמו, ועל השאלה האם זה כמו 'טרנד' - צורך חברתי להרגיש שעשית משהו משמעותי, ואולי זה בכלל חיצוני, הוא היה משיב: "אם אלו הטרנדים שלנו - ניצחנו כחברה". לאחר מכן הוא גם היה מסביר ש"מדובר בתהליך ארוך ועמוק, ומי שזה רק עניין חברתי אצלו - בסוף יורד מזה".

אסף בלדב, שבחר לתרום בעקבות עמישר הוא איש מלא ברגישות, חושב על אחרים ובוחר לעשות למען. הוא בוחר להיות...

אסף ועמישר נפגשו בצוות חפ"ק קומנדו, צוות שכל מהותו עשייה למען, מסירות ואחריות. כשאסף סיפר לי על כך שהוא עומד לתרום כליה התרגשתי מאוד, אך לא הופתעתי. אסף הוא כזה. בוחר לעשות טוב.

אסכם במילים שעמישר הקליט לתלמידיו בזמן הלחימה בעזה: **"תמשיכו לאהוב את עם ישראל. לדבר טוב אחד על השני, להיות חברים. לעשות דברים טובים".**

מימין: מלכה הובר, אירית בירנבאום, טל ואביחי טיירי, גלעד טיירי

משפחה שכזאת

ירית בירנבאום (53) נשואה לדני, אם לשבעה ילדים וסבתא לחמישה נכדים, גרה ברבבה. תרמה כליה לפני תשע שנים, בדיוק ביום פטירת רחל אימנו, י"א חשוון.

מלכה הובר (71) נשואה לחיים, אם לשני ילדים וסבתא לנכדים, גרה בפתח תקווה, תרמה כליה לפני שבע שנים.

טל טיירי (49) נשואה לאביחי, אם לשלושה בנים, גרה בעלי זהב בשומרון, תרמה כליה לפני כמעט 6 שנים.

החלטה גורלית

אירית: מה שגרם לי להחליט לתרום, זה שהילדים שלי ברוך ה' גדלו. הקטנים שלי היו כבר בני שמונה, והרגשתי שאני יכולה כבר קצת לצאת מעצמי, לתת יותר לעולם. הגיע אליי עלון של 'מתנת חיים', וכך התוודעתי לעניין של חולי דיאליזה. זה מאוד נגע לליבי, והרגשתי שזה העניין, כי יש לי סף כאב גבוה. ביקשתי לתרום לאישה, כדי שאוכל לחבק אותה ויהיה לנו קשר בלי דיסטנס. מהרגע של התחלת הבדיקות, הרגשתי אור גדול שאופף אותי, ראיתי הכל בעיניים מוארות. לא הכרתי אף אחד שתרם -לא ביישוב, בטח לא במשפחה או בחברים. הייתי תורמת מספר 370.

מלכה: לפני כ-8 שנים תרמה אחייניתי ילדה צעירה שחלתה בסרטן בכליה דבר שגרם לי לקחת צעד אחורה ולעשות חושבים. במקביל אביחי בעלי המשיך את התהליך וכעבור מספר חודשים תרם. בינתיים עשיתי קצת שיעורי בית והבנתי שאין שום מגבלה לחיות עם כליה אחת והחלטתי שאחרי שאביחי יחלים אמשיך בתהליך. ביום שבאנו להפרד מהמושתל של אביחי, הוא ביקש מאיתנו להכיר את אחותו וביקש שנעזור גם לה במציאת תורם כי היא צריכה תרומה בגלל מחלה גנטית במשפחה. מיד אמרתי שאני אתרום לה ואכן המשכתי בתהליך בבקשה לתרום לאחותו. לצערי לא נמצאתי מתאימה, אך קידמתי אותה בתור לקראת השתלה ולי התאימו את המושתל שלי, שברוך ה' היום חי חיים בריאים ותקינים ולא מפסיק להודות לי על כך. הוא היה חולה לב וכליות אחרי שנים רבות של בריאות ואף היה מתאגרף בתחרויות. בזכות התרומה הוא חזר לכושר ולבריאות.

עולם חסד יבנה

אירית: שבועיים לפני הניתוח, פגשתי את הנתרמת שלי, והיה מאוד מרגש. למשפחה שלה יש בעיה גנטית שמונעת מהם לתרום. היא הייתה כבר שבע שנים בדיאליזה, ופתאום ראתה את מי שהולכת להוציא אותה מזה. מבחינתי הייתה אי נעימות. רציתי כבר לתת לה את הכליה באותו רגע. אחרי שקמתי מההרדמה, אמרתי: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך" בכוונה שלא הייתה לי עד אז, הרגשתי ש"רבה אמונתך" - הקב"ה מאמין בי, ולא סתם קמתי ועשיתי את זה. היה מאוד מרגש למרות הכאבים. אחרי חודש חזרתי לעבודה, אבל הרגשתי שאני לא אותו בן אדם. עליתי בכמה מדרגות מבחינה רוחנית, ולא רציתי לרדת אותם. הקמתי בהתנדבות מדרשה באולפנא שלימדתי בה, ואחר כך אספתי בנות בחופש הגדול, והלכנו לנקות בתים של אנשים נזקקים. אני מרגישה שאני חיה חיים של חסד, העבודה פתאום נהייתה משהו זניח יותר. זה מה שעושה טוב לנשמה שלי, וזה מנצח את הגוף.

מלכה: ביום הניתוח הגעתי לבית החולים בלינסון בפתח תקווה. בזמן שחיכיתי, קראה לי הרופאה ואמרה לי שהתגלתה בעיה אצל המועמד להשתלה ואי אפשר לנתח אותו. חזרתי הביתה מאוכזבת. אחרי יום התקשרו אלי מ'מתנת חיים' ושאלו אם אני עדיין מוכנה לתרום. "איזו שאלה, ברור שכן", עניתי ואכן לאחר כחודשיים תרמתי כליה לאישה יקרה שלא הכרתי לפני כן. היא מבוגרת ממני במקצת, סבלה מאי ספיקת כליות והייתה כפסע לפני טיפולי דיאליזה.

טל: אצלנו במשפחה התרומה היתה דבר די מקובל. גדלתי על בית של חסדים גדולים בזכות הורי היקרים. אחותי הגדולה תרמה, דודה שלי תרמה, אביחי בעלי תרם ואז אני וגם אח של אביחי תרם. ההורים והסביבה הקרובה גאים בנו מאוד ורואים בתרומה כדוגמא לדור ההמשך.

חיים שכאלה

אירית: בדיוק שנה אחרי התרומה, הבת שלי נפלה על הראש מגובה של שלוש וחצי מטר וניצלה בנס. גם הרופאים אמרו שהיה פה נס רפואי, כאילו מישהו שם את הידיים מתחתיה ושמר עליה. היא נפלה על בטון, וקיבלה מכה חזקה בראש, אבל לא הייתה שום פגיעה פנימית. הנפילה שלה הייתה בדיוק באותו תאריך בו התאשפזתי לתרומה. זה נס מטורף שקיבלנו את הבת שלי במתנה.

מלכה: כיום, שבע שנים לאחר התרומה, נר שלישי של חנוכה, אני חיה חיים רגילים. רוב הזמן אני שוכחת שאני חיה עם כליה אחת. עד כדי כך שבאחד הביקורים אצל רופא, כששאל אם יש משהו בבריאות שלי שאני רוצה לספר לו, שכחתי להגיד לו. מזל שבעלי היה איתי ואמר "רגע, מה עם תרומת כליה?". מעבר לעובדה שאני מרגישה פיזית ונפשית בריאה, זכיתי זכות גדולה מאד לעזור ולהציל נפש בישראל. הרגשה נהדרת. אשריי שזכיתי.

טל: מבחינתי הרגע הכי מרגש היה לראות את המושתל שלי קם בבית החולים מתהלך ומודה לה' על עצם קיומו ובריאותו. כל שיחת טלפון שיש לי איתו מעוררת בי מחדש התרגשות גדולה והודיה גדולה על הזכות.

מסר לבאים בתור

אירית: אין מה להתלבט. אמנם הניתוח היה כואב, וההחלמה הייתה לי קשה, אבל אני כל כך כל כך שמחה שעשיתי את זה. הנפש שלי כל כך מלאה. אני והמושתלת חברות טובות עד היום. אנחנו כמו אחיות, מדברות ונפגשות כמה פעמים בשנה. להשתמש בגוף כדי להאיר את העולם במעשים טובים, ממלא את הנשמה. עד היום, אני תשע שנים אחרי, אני באורות גבוהים. אני מרגישה שהשתניתי, והשריטה הזאת שיש לי בנפש, היא שריטה מדהימה שאני לא רוצה שהיא תיעלם. באופן הפיזי, אין שום תוצאות או השפעות שאני מרגישה היום. צמה כרגיל, אוכלת, שותה כרגיל, שמחה מאוד ב"ה.

מלכה: אני מרגישה שזכיתי, זו תחושה נהדרת, אין דבר שהוא יותר נעלה ומרגש מזה. מי שמתלבט, שיחשוב טוב למה הוא עושה את זה, ורק כשהוא באמת מרגיש שזה מה שהוא צריך לעשות, וזה הזמן שלו לעשות את זה, שילך על זה.

טל: מבחינתי אין שום השלכה על חיי, ההפך הוא הנכון. אני מרגישה שיש לי ערך מוסף לחיים, הרגשה עילאית של זכות. ●

טל ואביחי טיירי

אירית בירנבאום

גלעד טיירי

מלכה הובר

הצעד האמיץ של **אירית,** שתרמה כליה והעניקה חיים חדשים לאדם זר, הציבה רף חדש של אלטרואיזם. מעשה ההשראה שלה לא נשאר בגדר סיפור רחוק: תוך זמן קצר, **אחותה טל ודודתה מלכה** נדבקו ברוח הנתינה והחליטו ללכת בדרכה. זהו סיפור יוצא דופן על כך שערכי המשפחה חזקים מספיק כדי לחולל ניסים, ולהשאיר את מעגל החסד בתוך הבית.

יוסף ארנפלד

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il

ינאי וסיגל מוזס

ערן אברהם

הדס גרוסמן

קשר דם

ינאי תרם כליה לאשתו, **הדס** תרמה כליה לגיסה, ו**ערן** תרם לאביו ♥
תורמים שתרמו כליה לבן משפחה חושפים את סיפוריהם,
ומעידים מקרוב על החיים החדשים

יעל קליין

ב תוך קהילת תורמי הכליה, בולטת קבוצה ייחודית - אלו האנשים שאינם תורמים לאדם זר, אלא לבן משפחה קרוב. התורמים הפנים-משפחתיים הם אלו שראו את הסבל מקרוב, וכעת זוכים לראות את פירות מעשה הנתינה שלהם מידי יום ביומו.

אז מה באמת עובר עליהם במהלך התרומה, ואיך נראים החיים החדשים של בן המשפחה שקיבל את הכליה? יצאנו לשוחח עם ערן אברהם שתרם כליה לאביו, עם הדס גרוסמן שתרמה כליה לגיסה, ועם ינאי מוזס שתרם כליה לאשתו.

החלטה של תרומה

ערן: "בזמן שאבי נזקק לתרומת כליה הייתי עסוק בטיפול בבני ז"ל של"ע חלה בסרטן, אך בכל זאת החלטתי לגשת לקופה ולבקש בדיקות. הרופאים ששמעו זאת הניאו אותי וטענו: לא כרגע, הילד צריך אבא בריא וחזק לצידו', ושמעתי בקולם. לאחר פטירת בני החלטתי לגשת למלאכה, וכמו כל יהודי פשוט ששם דרכו לאור ההלכה, בדקתי שאכן ההלכה מאשרת צעד שכזה. בנוסף התייעצתי עם מרן ראש הישיבה הרב ראובן אלבז שליט"א שנתן לי את ברכתו. מאוד חיזקה אותי המחשבה על כך שבני ע"ה עלה כל כך הרבה פעמים על מזבח הניתוחים. אמרתי לעצמי: 'אם הוא יכול - גם אני יכול'".

הדס: "לפני כמה שנים השתתפתי בהרצאה של הרבנית הבר באולפנה בה למדו בנותיי. היא ריגשה אותנו עם סיפורי תרומות, ביניהם סיפור קורע לב של אישה שתרמה לילד בן שבע מטופל דיאליזה, שהיה אסור לו לשתות מים, והוא היה הולך בסתר ושותה מהשירותים. בסופו של דבר הילד קיבל את הכליה ושב לחיים, כשהוא יכול לשתות ללא הגבלה. בסיום ההרצאה אמרתי לעצמי: 'אני עוד אתרום'. עבר מאז זמן, ובאחד הימים נודע לנו על כך שאחיו של בעלי יצטרך בקרוב לעבור השתלה. בעלי ואחותו נבדקו ולא יכלו לתרום, וכבר אז הודעתי לגיסי שאני מתכוונת לתרום לו".

ינאי: "כשהכרתי את אשתי סיגל לפני כשש שנים ידעתי שיש לה מחלת כליות תורשתית שגם אמא שלה ואחיה סובלים ממנה. באותו זמן המחלה לא הפריעה לסיגל ולא באה לידי ביטוי, אך ידענו שככל הנראה יגיע יום בו היא תזדקק לתרומת כליה.

"זמן קצר לפני החתונה שלנו חוותה סיגל כאב קל בכליות, אך בחרנו שלא לדחות את החתונה, וכך התחלנו לחיות את חיינו המשותפים יחד. מאז מצבה של סיגל התדרדר משנה לשנה עד שהובהר לנו שהיא זקוקה להשתלה".

תגובות במשפחה

ערן: "בתחילה החלטתי לא לספר לאבי ולאימי מילה, כדי שלא לפתח לאבי ציפיות ואכזבות. לאחר סיום הבדיקות הראשונות, התקשרה אליי מתאמת ההשתלות ואמרה שעתה אני צריך להודיע לאבי שיחיה. כשהתקשרתי להודיע לו על כך, סירב אבי באופן מוחלט לקבל את הכליה ואימי עוד יותר. הם לא היו מכונים לשמוע צד כזה, והמתאמת הודיעה מצידה שאם כך התהליך נעצר. פה החל מסע שכנוע מצידי לאבי, שבסיומו אבא אמר שלא מספיק לו שאני שלם עם ההחלטה, והוא רוצה לשמוע שגם אשתי נתנה את הסכמתה, ואכן כך היה.

"בהמשך, כשהייתי בוועדה, הפסיכיאטר שאל אותי: 'מה תעשה אם הכליה לא תיקלט בגופו של אביך?' עניתי חד משמעית: 'להתאכזב, לא אוכל לומר שלא, אך להתחרט - לעולם לא. אבי נתן לי לפני כ-36 שנה שתי כליות, האם לא מן הראוי שיקבל אחת?'"

ינאי: "סיגל אמרה לי תמיד שהיא לא רוצה שאתרום לה, כי אולי בעתיד יהיה מישהו קרוב אחר שיזדקק לתרומה, אך אני אף פעם לא הסכמתי איתה, וטענתי שכשיגיע הרגע נשקול את הדברים.

"באחד הימים, כשסיגל אושפזה בבית החולים, הייתה בחוץ תחנה של מד"א לתרומת דם, ואני ניגשתי לתרום. זו הייתה הפעם הראשונה בה התברר לי שסוג הדם שלי תואם לשל אשתי. אמרתי לעצמי: 'זה לא סתם שאנו בעלי סוג דם זהה, כנראה שהייעוד שלי הוא לתרום לה'. גם הרגשתי עניין מוסרי חזק לתרום לסיגל, מתוך תחושה שאני לא מסוגל לבקש מאדם זר לתרום לאשתי, בזמן שאני בעצמי יכול לעשות זאת. זה כבר שכנע אותה".

הדס: "כבר בתחילת התהליך נאמר לי שכנראה לא אוכל לתרום לגיסי, כי הוא בעל מבנה גוף גדול ואילו אני קטנה יחסית, אך אז עלה הרעיון שאתרום בהצלבה. כך הצטרפנו לתרומה מוצלבת של ארבעה זוגות - אחד רצה לתרום לאביו, האחר - לאימו, תורם נוסף ביקש לתרום לאשתו, ואילו אני - לגיסי. אף אחד מאתנו לא התאים לתרום לבן המשפחה שלו, ולכן הצליבו בינינו.

"היו צריכים למצוא תאריך שיתאפשר לכולם וחדרי ניתוח שיהיו זמינים. זו הייתה תקופת הקורונה ומכיוון שאני עורכת דין וחששתי להידבק בעבודתי - ביטלתי דיונים ופגישות למשך שלושה שבועות לפני הניתוח שנקבע ליום ראשון. ההתרגשות הייתה בשיאה, וכבר נסענו לכותל עם הילדים, אך במוצאי שבת, באמצע ההבדלה, קיבלנו שיחת טלפון בה הודיעו שאחד התורמים נדבק בקורונה והניתוח נדחה. האכזבה הייתה עצומה, אך לשמחתנו בתאריך החדש שנקבע - הניתוח יצא לפועל".

אור במחלקה

ינאי: "אני זוכר את הרגע ששכבתי בחדר ההתאוששות, ואז נכנס איש צוות והודיע לי: 'הכליה התחילה לעבוד'. ההתרגשות הייתה גדולה ומהולה בהקלה, כי החשש הגדול ביותר שהיה לי הוא מכך שהגוף של סיגל ידחה את הכליה, היא תיאלץ לחזור לדיאליזה, והפעם כבר לא אוכל לתרום לה. ברגע שהבנתי שהניתוח עבר בהצלחה לא עניין אותי שום כאב או סבל. הייתי מאושר מכך שסיגל תתחיל לחיות מחדש".

ערן: "באחד הימים באשפוז נכנסה אחות עם מזרק ואפילו שלא שאלה אותי ראיתי שהיא ניגשת לצינור כדי להזריק לי משהו. שאלתי אותה: 'מה זה?' היא ענתה: 'אופטלגין נגד כאבים'. אמרתי לה: 'אבל אין כאבים, לא ביקשתי'. כי באמת הרגשתי מצוין. הלוואי ויכולתי לחזור שוב למסע התרומה ולהחיות עוד אנשים כבויים".

הדס: "ימי האשפוז היו מיוחדים מאוד - אני שכבתי בחדר, גיסי שכב בחדר הצמוד, ובני המשפחה התרוצצו בהתרגשות בין החדרים שלנו. זמן קצר אחרי התרומה פגשתי את הנתרם שלי - בשנות השישים לחייו, והחוויה הייתה מרגשת מאוד, בפרט שכולנו - שמונה אנשים, היינו מאושפזים יחד באותה מחלקה - תורמים ונתרמים".

סוף דבר

הדס: "חזרתי לשגרה לאחר כמה שבועות, ומכיוון שהצלחנו ברוך השם לחסוך לגיסי את הדיאליזה - הוא שב בתוך זמן קצר לחיים בריאים ורגילים. כיום הוא מתפקד כרגיל, וגם חזר למילואים ומטפל בילדיו הקטנים. לצערי, שנתיים לאחר התרומה, הנתרם שלי נפטר כתוצאה ממחלת הסרטן. הלכתי ללוויה שלו - ללוויה של הכליה שלי. זה כאב, אך התנחמתי בבני משפחתו שסיפרו לי שהוא חווה שנתיים ללא דיאליזה, כשהוא רווה נחת מהילדים והנכדים".

ינאי: "סיגל הולכת ומשתפרת מכל הבחינות. הגוף שלה מתפקד טוב יותר, היא עושה הליכות וריצות, וממש לאחרונה יצאנו לחופשה בחו"ל - פעם ראשונה אחרי ההשתלה. כעת אנו חושבים על השלב הבא - להביא ילד משותף, מתוך בריאות ושמחה". ●

"ענייתי חד משמעית:
'להתאכזב,
לא אוכל לומר שלא,
אך להתחרט –
לעולם לא.
**אבי נתן לי
לפני כ-36 שנה
שתי כליות,
האם לא מן הראוי
שיקבל אחת?'"**

(ערן אברהם)

ינון לנג

מתנה כפולה

תשעה חודשי אשפוז עם ילדה מיוחדת הובילו לשליחות בבית החולים בצפת, ויחד איתה לתרומת כליה של **השליח ינון לנג**. את הנס הגדול שציפה לו עשרה חודשים אחרי התרומה, אפילו הוא לא היה יכול לשער.

חיים וייס

"לפני כחמש שנים נולדה בתנו הבכורה - ילדה מתוקה עם צרכים מיוחדים, בבית החולים זיו בצפת", מספר השליח ינון לנג. "עברה עלינו אחרי הלידה תקופה מאתגרת מאוד וטעונה רגשית, שכן הילדה אושפזה בטיפול נמרץ, שם הצילו את חייה יותר מפעם אחת.

"עברנו מסע רפואי ארוך מאד של תשעה חודשים שלמים עד השחרור הביתה, כאשר במהלך אותה תקופה נחשפנו כמעט לכל המחלקות בבית החולים, וגם הבנו את הצורך הגדול בהקמת בית חב"ד בתוך בית הרפואה. התברר שיש לחב"ד יותר מ-30 בתי חב"ד בבתי רפואה ברחבי הארץ, אך דווקא בבית החולים זיו לא היה. התחלנו להבין שהקב"ה גלגל אותנו במיוחד למקום הזה על מנת שנהפוך לשליחים, וכך לקחנו על עצמנו את המשימה".

שלירות וניסים

"מאז הקמת בית חב"ד בזיו חווינו אירועים מרגשים מאוד. זה התחיל בכך שבדיוק בשבוע שבו הקמנו דוכן תפילין - הבת שלנו שוחררה הביתה. ראינו בכך איתות משמיים, ומאז הניחו בדוכן תפילין למעלה מ-13 אלף אנשים. בנוסף, ערכנו בבית הרפואה אירועים שונים - מסיבות חנוכה גדולות, ליל הסדר מרובה משתתפים, סעודות שבת, ועוד הרבה אירועים בחגים ובימות שגרה, שבהם אנו זוכים להכניס למקום אווירה יהודית מחזקת.

"במקביל, זכינו לראות התקדמות אצל בתנו לאורך כל הדרך - כיום היא לומדת בגן שיקומי, היא שמחה ומחייכת, נושמת לבד ומתקדמת אט-אט בקצב שלה. היא עדיין זקוקה לתפילות ולהרבה ניסים, אך אנו רואים מידי יום שמירה מיוחדת, ואי אפשר להתעלם מכך".

להגשים חלום

"בזכות השליחות גם זכיתי לתרום כליה, לאחר שהזדמן לנו בין היתר להיחשף למחלקת הדיאליזה. בכל פעם שביקרנו במחלקה פגשנו את החולים וראינו מקרוב את התמודדותם ואת הסבל שהם עוברים. באחד הימים נודע לנו כי אחד החולים שהכרנו נפטר, וזה הכאיב לנו במיוחד. המקרה הזה עורר בי את הרצון לתרום, ובעזרת השם יתברך להיות שליח להצלת חיים.

"בתחילה השארתי את החלום במגירה אחורית במוח, בעיקר כי פחדתי שאחרי שאעבור את התהליך, הגוף של המושתל ידחה את הכליה. לא הייתי מסוגל לחשוב על כך. אבל הקב"ה זימן לי כמה חברים טובים שתרמו אף הם. התייעצתי איתם והם עזרו לי בהפגת החששות, וכמובן שכחסיד חב"ד ביקשתי ברכה מהרבי, דרך אגרות הקודש. הדברים התיישבו אצלי אט-אט, וכשקיבלתי בסופו של דבר החלטה לתרום - היא הייתה סופית ב-100%. מאז התקדמתי במהירות וללא חששות. אחרי ארבעה חודשים עברתי את הניתוח וזכיתי לתרום כליה".

המושתל על הבמה

"תרמתי את הכליה ליהודי בן 42, שבמשך שנים שירת במילואים, אך פרש בגלל טיפולי הדיאליזה. נפגשנו בערב הניתוח, וזה היה מרגש במיוחד. המשפחות של שנינו היו שם, וכולנו הרגשנו חשמל בחדר, לא היו לנו מילים. לשמחתי הרבה הניתוח עבר בהצלחה, ואני זוכר את הרגע הראשון בו אני פוקח עיניים ומבין ש'זהו זה - עברתי את הניתוח, והגשמתי את החלום'. האושר כמובן גדל כשהבנתי שהמושתל גם כן מתאושש, ובהמשך הוא חזר למילואים, וכפי שהוא מתבטא - 'שב לחיות חיים רגילים'.

לאחרונה הזדמן לי לשאת דברים בכנס גדול של חב"ד, בו השתתפו 10,000 איש, והעלו קליפ מהסיפור שלי. לבסוף הזמינו אותי לבמה ונשאתי דברים מכל הלב. כשהזכרתי את המושתל שלי, ציפתה לי הפתעה - המושתל עלה על הבמה. כולנו בכינו. לא נותרה עין יבשה".

חיים כפולים

"תרומת הכליה נעשתה כמובן במטרה אחת - לעזור ליהודי ולהציל את חייו, אך באופן אישי זכינו גם לראות ישועה גדולה ופרטית משלנו.

במשך שנים, אחרי שנולדה בתנו הבכורה, ניסינו להרחיב את המשפחה, אך לא זכינו. עברו עלינו כמעט חמש שנים של תפילות, ניסיונות והתמודדות גדולה, ללא שום הצלחה. עשרה חודשים בדיוק אחרי התרומה קיבלנו את המתנה הגדולה ביותר שיש בעולם - תינוק בריא ושלם - תינוק שנולד בלידה רגילה, והוא בוכה, ישן, אוכל ומתפתח היטב, ממש ילד רגיל. עבורנו זה היה חידוש ענק. אי אפשר שלא לראות את הקשר הישיר בין הלידה לתרומה.

הרגשתי שזכיתי בשנה אחת להיות חלק מהבאת חיים כפולה לעולם - גם של התינוק הקטן, וגם של המושתל". ●

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il

לתרומות כספיות: 2716*

כמו מחלקת יולדות

ענת בריגר*

מליווי התורמים והנתרמים, ועד לשיחת הטלפון המרגשת מכולן: מתאמת ההשתלות בבלינסון מסבירה איך הפכה מתנת חיים את הניתוחים לבטוחים ומצליחים יותר, ולמה היא מרגישה כמו במחלקת יולדות

כבר 14 שנים שאני עובדת כמתאמת השתלות במחלקת ההשתלות של בית החולים בלינסון, בניהולו של ד"ר אביתר נשר.

זכיתי לעבוד עם הרב ישעיהו הבר זצ"ל, עוד בתחילת דרכה של עמותת מתנת חיים, ואני יכולה להעיד מקרוב כי בזכות עמותת מתנת חיים אנחנו לא עושים יותר השתלות שלא תואמות בסוגי דם, שבהן יש אחוזי הצלחה נמוכים יותר.

בזכות מתנת חיים יש לנו את האפשרות והיכולת לעשות הצלבות ברמה הגבוהה ביותר עבור אנשים שבאים ממשפחות עם סוגי דם שונים, או לאנשים שיש להם הרבה נוגדנים, וכך לאפשר התאמה ברמה הגבוהה ביותר שיש. התוצאה היא שלשמחתנו הרבה - 99% מהניתוחים מסתיימים בהצלחה ובקליטת הכליה.

אין רגע משמח יותר מהרגע שבו אני מבשרת למטופלים ש"מצאנו כליה שמתאימה להם" או ש"נמצאה הצלבה" או ש"יש להם תאריך לניתוח אחרי ועדה". אלו שיחות בלתי נשכחות שאף פעם לא נמאס לבצען.

אני מדמה תמיד את המחלקה שלנו למחלקת יולדות, שבה אנשים פשוט נולדים מחדש. אחרי שנים שבהן הם כמעט לא שתו מים, אנחנו פתאום ממריצים אותם: "תשתו, תשתו!" והניתוח עצמו, כמה סימבולי, הוא בדיוק בצורה של צלקת שאחרי ניתוח קיסרי.

חיים חדשים נולדים במחלקה שלנו, ולי יש את הזכות הגדולה לעבוד ולהכין את המועמדים להשתלה, אחרי שעברו את כל הבדיקות ודיכוי מערכת החיסון, וללוות במקביל את התורמים בדרך שלהם לתרומה מוצלחת וטובה.

אין אושר גדול מזה, ואין שמחה גדולה מזו.

הלוואי שנזכה לעוד הרבה השתלות טובות ולהבאת חיים חדשים לעולם.

*הכותבת היא מתאמת השתלות במחלקת השתלות של בית החולים בלינסון

מימין: ליאור יפרח, איתמר חברוני ויעקב הרשקוביץ

הכירו את השוטרים
שמוצאים זמן בין משימה למשימה
גם לתרום כליה ולהציל חיים.

עבורם, תרומה אלטרואיסטית
היא חלק בלתי נפרד מאמון הציבור,
ומתן דוגמה אישית לערבות הדדית.

יוסף ארנפלד

הקרבה מוחלטת

עים להכיר:

איתמר חברוני: בן 40, נשוי ואב לחמישה ילדים, גר ביישוב נטע, קצין חקירות במשטרת ישראל. תרמתי כלייה לפני 5 שנים- אוטוטו חוגגים יום הולדת.

יעקב הרשקוביץ: עוד מעט בן 39, נשוי ואב לשמונה ילדים, גר ביישוב בני דקלים, קצין חקירות במשטרת ישראל. גם אני תרמתי כלייה לפני קרוב לחמש שנים. תרמתי בהפרש של חודשיים מאיתמר, כשלא ידענו אחד מהשני. גילינו את זה במקרה.

ליאור יפרח: בן 49, נשוי לאיילת ואב לארבעה ילדים, גר בקריית ארבע. מפקד יחידת הפרשים במשטרת ישראל. לפני 6 שנים תרמתי כליה לאליה שהיה אז ילד בן 10, והיום ברוך ה' הוא בן 16.

החלטה גורלית

איתמר: יש לנו ילדה עם צרכים מיוחדים, וכשהיא הייתה בסביבות גיל שנה, עשינו לה מסיבת הודיה אחרי שהיא עברה שני אירועים של סכנת חיים ויצאה מהם בחסדי שמיים. אחרי מסיבת ההודיה, חשבתי שצריך לעשות קצת מעבר לזה, להחזיר טוב לעולם, להוסיף חיים לעולם, וכך החלטתי לתרום כליה. התחלתי את הבדיקות. באמצע סט הבדיקות הראשוניות, היה איזה כמה עיכובים, וזה קצת נשכח מהלב. עברו כמה שנים טובות, ואחרי שהרב הבר נפטר, הייתה אצלנו מישהי ביישוב שתרמה כליה והעבירה שיחה בנושא. אמרתי לעצמי: תתעורר על עצמך, זה הזמן! ואז התחלתי את התהליך של הבדיקות. ואכן, קצת אחרי חנוכה לפני חמש שנים, תרמתי כלייה בהצלבה.

יעקב: כבר לפני עשר שנים נתקלתי בחוברות הסיפורים של מתנת חיים וכך נכנס לי הג'וק. באחת הפעמים פשוט החלטתי לקפוץ למים ולהתחיל את התהליך. הרמתי טלפון והרב הבר זצ"ל ענה. דיברתי איתו ועשיתי דרכו את הגישושים הראשונים. הבנתי שזה יהיה קצת קשה עם המילואים, מה גם שהילדים שלי היו קטנים באותה תקופה, אז קצת פחדתי וירדתי מזה. אבל תמיד ידעתי שמתישהו אתרום. זה התבשל אצלי בפנים. בתקופת הסגרים של הקורונה, היינו עושים מחסומים ובודקים את כל האנשים, למי מותר לעבור, למי אסור לעבור. הרבה פעמים במחסומים האלו, כמעט היחידים שקיבלו אישור מעבר היו חולי הדיאליזה. בנוסף, באותם ימים, הרב הבר נפטר ומבחינתי זה הכריע את הכף. אמרתי לאשתי: הולכים על זה! גם הילדים שלי היו כבר יותר גדולים. הכול ביחד התחבר, והחלטתי לתרום.

ליאור: כמו כולם, הייתי רואה את העלונים של הרב הבר זצ"ל שמתפרסמים פעמיים בשנה. לפני כשבע שנים, ניגשתי לאיילת אשתי, הבאתי הביתה את אחד העלונים, ושאלתי אותה: מה את אומרת? אני רוצה להתחיל הליך. היא שמחה בזה. כמנהלת היכל התרבות בקריית ארבע, היא אפילו הביאה את הרב הבר לשוחח על העניין, כך שהיא הכירה אותו מקרוב. התחלתי הליך תרומה די זריז - כיוון שהילד היה על סף חזרה לדיאליזה. כשהוא נולד, הכליות שלו לא עבדו. עבר טיפולי דיאליזה כתינוק, ואז התחיל עם תרופות תומכות. הצליחו לייצב אותו עם התרופות, אבל לאט לאט רמת הקריאטינין בדם עלתה, עד כדי כך שהוא היה צריך לחזור שוב לדיאליזה. בני משפחתו ביקשו לתרום לו, אך בשל חוסר התאמה, נערך הליך ההצלבה איתם שהיה מאוד מהיר.

שליחות כפולה

איתמר: למרות העבודה האינטנסיבית כקצין חקירות, במשטרה קיבלו את זה בזרועות פתוחות. עדכנתי את המפקדים שלי, וכולם אמרו: בוודאי! מה השאלה בכלל? למרות שידעו שתהיה היעדרות ארוכה. הארגון מאוד תומך ומפרגן. ברמה שכשהייתי צריך למלא את הדוחות נוכחות, כלומר של האי נוכחות, מסתבר שאחת האופציות לסימון סיבת ההיעדרות בתוכנה שאנחנו ממלאים בה, היא: תרומת איברים. כלומר, המשטרה כבר הטמיעה את זה בתוך מערכת הנוכחות שלה. הם מאפשרים זמן התאוששות, בלי שום דאגות כלכליות. יש תמיכה מלאה מצד הארגון. מבחינתי יש קשר הדוק בין העבודה במשטרה לבין תרומת הכלייה. גם ביום-יום אנחנו עסוקים בהצלת חיים. יש אנשים שצריכים את העזרה שלנו להרחיק עבריינים מהחברה, כדי שלא יפגעו באנשים אחרים..

יעקב: אין ספק שיש השקה בין תרומת הכליה לעבודה במשטרה. שניהם בסוף זה הצלת חיים, כל אחד בתחומו. אמנם אני מתעסק הרבה עם אלו שעושים את הדברים הרעים, אבל בסוף, מאחורי כל אחד שעושה את הדבר הרע, יש את הקורבנות, את האזרח הפשוט שאני עוזר לו.

ליאור: לפני תרומת הכליה, הייתי בתפקיד אחר. אחרי תרומת הכליה הגעתי למפקד המחוז במשטרה. ישבנו ביחד, שוחחנו על העניין של תרומת הכליה, ואמרתי לו שאם יש תפקיד שאני מאוד רוצה במשטרה, זה התפקיד של מפקד יחידת פרשים. בדיוק שנה מיום התרומה, כ"ב באלול, הגעתי ליחידת הפרשים שאני משרת בה כבר חמש שנים. למעשה, כל ההימצאות שלי בתפקיד הזה, היא בזכות תרומת הכליה. כשאתה עושה טוב לאנשים, הקב"ה דואג להחזיר. גם בתפקיד הזה, משתדלים לעשות הרבה מאוד חסד. מעבר לתפקיד של סביב פרשים והפגנות, יש עוד הרבה מאוד נישות למען הקהילה, למען ילדים עם צרכים מיוחדים. אנחנו מתנדבים בכל מיני מקומות עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים. משתדלים לעשות טוב.

ניצוץ של חיים

איתמר: דווקא בשגרה היום-יומית, יש אצלי לא מעט רגעים מרגשים, כשמדי פעם אני נזכר בסיפור של הנתרם, מה היה קורה אילולא התרומה, אם הוא היה צריך להמשיך לעשות דיאליזה ולרתק את כל המשפחה לתוך הסיפור הזה של לקחת אותו שלוש פעמים בשבוע. בפרספקטיבה של חמש שנים, כשאני מסתכל על זה אחורה, ורואה שהמשפחה חיה חיי שגרה מלאים, והתפנתה גם לטפל באשתו שסובלת מפרקינסון, זה ממלא אותי בסיפוק. גם המפגשים איתם מאוד מרגשים.

יעקב: הנתרם שלי הוא אבא לארבעה ילדים, ששתי הכליות שלו קרסו. רגע מרגש במיוחד היה הרגע של המפגש של הלילה לפני כן. עד היום אנחנו בקשר. הוא ואבא שלו מקפידים כל יום שישי להתקשר ולאחל שבת שלום. יש להם הכרת הטוב גדולה מאוד. פתחנו קבוצה בוואטסאפ: משפחה כן בוחרים. לפני כן, הוא היה טכנאי טלפונים בחברת פלאפון. מאז ששקיבל כלייה חדשה, הוא כבר עובד בשטח. "הבאת לי כליית טורבו", הוא אומר לי.

ליאור: רגע מרגש היה המפגש בין המשפחות בשניידר, לפני הכניסה שלי לחדר הניתוח. היו הרבה חיבוקים, הרבה דמעות והרבה חיבור.

מסר לבאים בתור

איתמר: לכו על זה! צריך לפוגג את החששות הראשונים, לדעת שאם כל הבדיקות עוברות כמו שצריך, יש על מי לסמוך. התחושה היא מדהימה ומיוחדת. אחרי זה חוזרים לחיי שגרה מלאים. גופנית ופיזית לא היה אצלי שום השפעה. אחרי שסיימתי להתאושש מהניתוח וחזרתי לחיים, אני משתדל לעשות כושר, לרוץ ולהתאמן.

יעקב: לניתוח של תרומת כליה הגעתי אחרי שתי משמרות לילה. הייתי גמור. נכנסתי ונרדמתי, לא הרגשתי כלום, ובסוף קמתי בעננים. ישנתי טוב אחרי שתי המשמרות האלה. אני אוהב לצטט את המשפט של הרב הבר: לא כל אחד יכול לתרום כליה, אבל כל אחד יכול לתת מעצמו. אחד כל יכול לתת חיוך או אוזן קשבת.

ליאור: אין מה להתלבט. זה לא השפיע עליי מבחינה פיזית. אני עושה חצאי מרתונים, מתכונן לתחרות איש ברזל וטריאתלון. מבחינה נפשית, לראות את הילד הזה גדל וצומח, זה התרומה הכי גדולה שאדם יכול לתרום בחייו. ●

יעקב הרשקוביץ

איתמר חברוני

ליאור יפרח

למידע על תרומות כליה: 02-5000755 tormim@kilya.org.il

ההשתלות של העתיד

ד"ר רונן גינאה*

לצד פריצות הדרך המדעיות המאפשרות השתלות מבעלי חיים וטיפולים תרופתיים למקרים מורכבים, אין תחליף לאיכות של תרומת כליה מאדם חי • ד"ר רונן גינאה סוקר את החידושים באופק הרפואי ומסביר **מדוע המודל האלטרואיסטי של "מתנת חיים" הוא עדיין הפתרון הטוב והמרגש ביותר בעולם**

השתלות הכליה, עשרים השנים האחרונות התאפיינו בעמידה מסוימת במקום, אולם בחמש השנים האחרונות אנו עדים לפריצת דרך משמעותית. השינוי הגדול החל סביב שנת 2021, עם תחילתם של ניסויים קליניים פורצי דרך בהשתלות איברים מבעלי חיים בבני אדם.

מדובר בבשורה שעשויה לתת מענה למחסור הכרוני באיברים. עד כה בוצעו השתלות של שני לבבות וחמש כליות ממודלים של בעלי חיים; אמנם ההצלחה היא עדיין גבולית, אך האפשרות הזו כבר נמצאת בפתח, ועשויה לחולל שינוי דרמטי. אם בתחילה נרשמו כישלונות חמורים, הרי שמאז שנת 2021 הוכחה היתכנות של השתלת איברים מבעל חיים ונראה שהעתיד כבר כאן. המושתל האחרון חי עם כליה מתפקדת כבר שישה חודשים, וזהו הישג עצום. ייתכן שבעתיד הנראה לעין יישברו המחסומים המדעיים ויימצא המודל היעיל שיאפשר שימוש באיברי בעלי חיים כדי לגשר על הפערים.

בשורה מרגשת נוספת מגיעה מכיוון הטיפול התרופתי. אחד האתגרים הקשים ביותר בעולם ההשתלות הוא "מטופלים מרוגשים" - חולים שפיתחו נוגדנים רבים (כתוצאה מעירויי דם, הריונות מרובים או השתלה קודמת), מה שהופך את מציאת הכליה המתאימה עבורם למשימה כמעט בלתי אפשרית.

לאחרונה פותחה תרופה חדשה שנועדה "להעלים" את הנוגדנים למשך שבוע, ובכך היא פותחת פתח להשתלה עבור אנשים שעד היום לא היה להם סיכוי תיאורטי לקבל איבר בישראל. קיבלנו אישור ראשוני להתחיל בניסוי כזה גם כאן בארץ, ואני תקווה שבשנה הקרובה נבצע את ההשתלה הראשונה תחת הפרוטוקול הזה. זהו פיתוח מדהים שעשוי להציל חיים של חולים הממתינים שנים ארוכות בדיאליזה ופשוט נגמרים בהמתנה לכליה שלא מגיעה.

אך לצד כל הפתרונות הטכנולוגיים והמדעיים הללו, חשוב להבין: בזכות עמותת מתנת חיים, המציאות בישראל היא ייחודית ומרגשת. המדע מחפש פתרונות למקרים החריגים, אך ה"דבר האמיתי" - הפתרון הטוב ביותר עבור כל אדם - הוא תרומה ישירה מאדם חי ובריא.

בישראל אנו עדים למעיין של נתינה אינסופית, בעוד שבמקומות אחרים בעולם המצב שונה לחלוטין. בכנס בסן פרנסיסקו הוצג מקרה מיפן של תורם שבארץ היה נפסל לתרומה ובצדק; ביפן הוא אושר כיוון שאין להם ברירה. אין להם כמעט תרומות אלטרואיסטיות; בטקסס שבארה"ב נאלצים לעיתים להשתיל כליות מאנשים עם בעיות רפואיות כמו השמנת יתר קיצונית מאותה סיבה - אין להם אופציה אחרת.

מתנת חיים מאפשרת בקיומה בחירה נכונה יותר ופחות סיכון של תורמים, גם אלטרואיסטים וגם בני משפחה. זהו מצב שאין לו אח ורע בעולם. קונספט החסד הזה, של אנשים המתנדבים לתת חלק מגופם לאדם שאינם מכירים, הוא המענה האמיתי. אנחנו חיים במציאות מיוחדת בזכות העם שלנו ובזכות עמותת מתנת חיים. בסופו של יום, שום טכנולוגיה או מודל מבעלי חיים לא יכולים להחליף את האיכות והדיוק של כליה מתאימה שניתנה באהבה מאדם חי לאדם אחר. העולם כולו יכול רק לקנא בנו על כך.

* **ד"ר רונן גינאה, כירורג השתלות המבצע ניתוחי תרומה והשתלה במרכז הרפואי שיבא, תל השומר**

MATNAT CHAIM

הדרך שלך להעניק מתנת חיים

מתקשרים ומבררים על אפשרות לתרומת כליה
בטלפון: 02-5000755 / במייל: tormim@kilya.co.il

תרומות כספיות מאפשרות לנו לגייס תורמי כליה חדשים

העברות בנקאיות: בנק מרכנתיל (17) סניף כנפי נשרים (661) מספר חשבון 62951787 על שם מתנת חיים
צ'קים לפקודת מתנת חיים יש לשלוח ל: בית מתנת חיים רח' נחום חפצדי 17 מגדל רם 9548407

לתרומות מאובטחות באשראי:
https://bit.ly/MCHOV

עיגול לטובה:
קונים בכרטיס אשראי מעגלים לשקל הקרוב והאגורות נתרמות למתנת חיים!

שאלון התאמה:
סרקו את הקוד
ובדקו התאמה תוך 30 שניות!